БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

41-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 118 (10486) | 1964 оной май 20, среда | Сэн 2 мүнгэн

Отто Вильгельмович КУУСИНЕН

…льгельмович Куусинен наһа баража, манай …дал болобо.

…толотомо ехэ ами наһые, өөрынгөө бүхы …ые гүнзэгы эрдэм болон ажабайдалайнгаа …ршэлые хүдэлмэришэн ангиин, ажалшадай … тэмсэлэй хэрэгтэ, коммунизмын агууехэ … Вильгельмович зорюулһан байна. Ленин- … хэлбэришэгүй тэмсэлшэ, агууехэ Ленинэй …ратник байһан Отто Вильгельмович эдир за- … эхилэн, наһа бараха хүрэтэрөө Коммунис … сэхэ хүбүүн байжа, ажалшан арадай аша …, марксизм-ленинизмын бүтэдые илагша … мандахын түлөө шууд сэхээр тэмсэдэг бай-

…льгельмович Куусинен 1881 оной октябриин …дида Лаукаа тосхондо оёдолшын бүлэдэ тү- … Ювяскюля городой гимназида һураа, удаань …ское университедэй историко-философско … дүүргээ, философско наукануудай канди- … зэргэдэ хүртөө.

…усиненай революционно ажал ябуулгын эхин … хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлтэй, ниитэ …летариадай хүдэлөөнтэй таһаршагүй холбоо- …шөө университедэй студент байхадаа, 1904 … Финляндиин социал-демократическа партиин …һон байгаа. Удангүй тэрэнэй зүүнэй үзэл …, революционно хубиин хүтэлбэрилэгшэдэй …, финскэ социал-демократиин оппортунис хү- … эсэргүү эдэбхитэй тэмсэл хээ. Отто Вильгель- …05—1907 онуудай революцида сэхэ хабаадаа, …эдэй улаан гвардиин отрядые командалдаг

…усинен Финляндиин социал-демократическа …хүтэлбэрилхы комитедтэ 1908 ондо һунгаг- … 1906—1908 онуудта социалис журналай ре- …, 1907 онһоо 1916 он хүрэтэр социал-де- …кка «тюамиес» («Хүдэлмэришэн») гэжэ пар- …ральна органой редактораар хүдэлөө. Энэ үе … депутадаар нэгэтэ бэшэ һунгагдаа. II Интер- … Копенгагенска (1910 он), Базельскэ (1912 …рессүүдтэ хабаадалсаһан байгаа. Дайнай аюул- …гээр зорюулагдаһан резолюциин түлөө тэрэ … конгресс дээрэ дуугаа үтэһэн юм.

… Октябриин социалис революцида бэлэдхэлдэ …гээр хабаадаха зуураа, О. В. Куусинен 1917 …утда Гельсингфорсдо Владимир Ильич Ленин- … һэн. Росси саг зуурын буржуазна прави- … эсэргүү тэмсэлые финскэ сеймдэ хурсадуул- … тэрэ Ленинэй заабаряар туһалһан байгаа. … революциин үедэ О. В. Куусинен револю- …салэй эгээн лэ халуун газарнуудта ябадаг

… Октябриин социалис революциин нүлөөгөөр …үдэлмэришэн анги хархис буржуазин дарлал- …гүүсэн, 1918 оной январьда зэбсэгтэ тэмсэлдэ …байгаа. Тиихэдэ Отто Вильгельмович Куусинен …дахи хүдэлмэришэнэй революциин хүтэлбэри- … нэгэн байлсаһан юм. Тэрэ революционно пра- …вада оролсожо, арадай гэгээрэлэй комиссарай …байгаа һэн. О. В. Куусинен 1918 оной августда …даһан Финляндиин коммунис партида һуури …шадай нэгэн байһан.

… ехэ пролетарска революционер-интернациона- … В. Куусинен уласхоорондын коммунис болон …шэнэй хүдэлөөнэй эдэбхитэй ажал ябуулагша … Коммунис интернационалай нэгэдэхи, гурбада- …дахи бүхы конгрессүүдтэ тэрэ хабаадаа. В. И. … даалгабаряар Отто Вилфгельмович эмхидхэлэй … талаар Коминтернын гурбадахи конгрессэй … проектые зохёогоо һэн. Тэрэнииень конгресс …баһан юм. Стратеги болон тактикын, эмхидхэ- …гулалтын асуудалнуудай талаар тэдэ жэлнүүд- …эдэн шухалын шухала хүдэлмэри Отто Виль- … толилһон байгаа. Тиихэдэ һаяхан тогтоһон … партинуудые соёл сурталай болон эмхидхэ- … бэхижүүлгэдэ тэдэ зохёолнуудынь ехэ үүр- … һэн. Коминтерндэ О. В. Куусиненай хэһэн …улгада В. И. Ленин үндэр сэгнэлтэ үгэдэг һэн. … Вильгельмович Куусинен Коминтернын гурба- …гресс дээрэ Коминтернын гүйсэдкомой гэшүү- …гагдаа. 1921—1939 онуудта Коминтернын президиумэй гэшүүн, гүйсэдкомой секретарьнуудай нэгэн байхадаа, тэрэ ленинскэ хараа шугамые шууд сэхээр бэелүүлдэг, бүхы оронуудай коммунистнуудай интернациональна нэгэдэлые бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ бүхы хүсэеэ зорюулдаг байгаа. Арбан найма үлүүтэй жэлэй турша соо Коммунис интернационалда хүтэлбэрилхы ажал ябуулга хэдэг байхадаа, фашизмда болон дайнай аюулда эсэргүү тэмсэл хэхэ тухай, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөн тухай, мүн бусад шухала асуудалнуудаар Коминтернын конгрессүүд болон пленумүүд дээрэ Отто Вильгельмович нэгэтэ бэшэ элидхэлнүүдые хэдэг һэн. Дэлхэйн коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе хүгжөөн бэхижүүлгын шухалын шухала шатанууд тэрэнэй нэрэтэй таһаршагүй холбоотой.

О. В. Куусинен Карело-Финскэ ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшээр 1940 ондо һунгагдаа. Республикын экономико болон соёл культурые хүгжөөхын тулада тэрэ хүсэ шадалаа ехээр гаргаһан байха юм. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо, Советскэ Союзай парламентска бүлэгэй түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Гадаадын хэрэгүүдэй талаар комиссиин түрүүлэгшэ байхадаа Отто Вильгельмович гүрэн түрын ехэ хүдэлмэри хэдэг байһан юм.

1941 ондо О. В. Куусинен КПСС-эй Центральна Комитедэй гэшүүнээр, 1957 ондо КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй гэшүүнээр болон ЦК-гай секретаряар һунгагдаһан байгаа. Партийна болон гүрэнэй ажабайдалда ленинскэ ёһо гурим һэргээн хүгжөөхын түлөө, КПСС-эй политикын ленинскэ хараа шэглэлэй түлөө О. В. Куусинен һүүлшын арбан жэлэй турша соо партиин бусад хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта эбсэшэгүй тэмсэл хэһэн байгаа. Ганса нэгэн хүндэ һүгэдэн шүтэлтын үеын онол арганууд болон гуримуудые ехээр баримталдаг можо бологшодой антипартийна бүлэгтэ эсэргүүсэн партиин XX съездын шиидхэбэринүүдые эрид шууд хамгаалһан үгэ КПСС-эй ЦК-гай июниин (1957 он) Пленум дээрэ тэрэ хэлээ һэн. КПСС-эй XX, XXI, XXII съезднүүдэй ленинскэ хараа шугамай түлөө О. В. Куусинен һүүлшынгээ үдэр хүрэтэр шууд сэхээр тэмсэдэг байгаа.

Отто Вильгельмовичэй нэрэ уласхоорондын коммунис хүдэлөөндэ һайн мэдээжэ, ехэ хүндэтэй юм. Дэлхэйн коммунизмын политическэ хараа шугамые тайлбарилгада болон бэелүүлгэдэ тэрэнэй элитэ ехэ туһа нэмэри оруулдагыень аха дүү партинууд үндэрөөр сэгнэдэг. Энэ шугам 1957 оной Деклараци болон 1960 оной Мэдүүлгэ соо найруулагдан хэлэгдэнхэй. Баруунай болон зүүнэй оппортунис үзэлтэндэ эсэргүүсэн, можо бологшодто болон һандаргахы ябуулга хэгшэдтэ эсэргүүсэн, бүхы дэлхэйн коммунистнуудай зэргын нэгэдэлые бэхижүүлхын түлөө шууд сэхээр тэмсэхэ гээшэ марксист-ленинец байһан өөрымни нангин уялга гэжэ О. В. Куусинен хододоо тоолодог байһан юм. Үнинэй революционер-ленинец байһан тэрэнэй олон талын ехэ дүй дүршэл коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ ехэ үнэтэй зандаа үлэхэл.

Эрдэм ехэтэй марксист, ехэ теоретик болон эрдэмтэ байһан О. В. Куусинен научна коммунизмын, революционно хүдэлөөнэй стратеги болон тактикын шухалын шухала асуудалнуудые творческоор тодорхойлон зохёолгодо эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байгаа. Тэрэнэй научна зохёолнууд, элидхэлнүүд, үгэнүүд, публицистическэ статьянууд олон юумээр һонирхоодог, түгэлдэр хүсэд эрдэм мэдэсэтэй байһыень гэршэлнэ, марксистско-ленинскэ һургаалда, ажабайдалые, революционно практикые шэнжэлэлгэдэ творческоор хандалгын ульгэр жэшээ боложо үгэнэ. Тэрэ СССР-эй Наукануудай академиин бодото гэшүүн байһан юм.

О. В. Куусиненда Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгожо, мүн Ленинэй дүрбэн орденоор тэрэниие шагнажа, элитэ ехэ габьяатай байһыень Коммунис парти, Советскэ правительство үндэрөөр сэгнэһэн байгаа.

Үнэн сэхэ ленинец, КПСС-эй болон уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша Отто Вильгельмович Куусиненай бүхы ами наһан, ажал ябуулга ажалшан арадай аша туһын түлөө, коммунизмын хэрэгэй түлөө сусаршагүй тэмсэлэй зоригжуулхы жэшээ боложо үгэнэ.

…БРЕЖНЕВ	Н. ПОДГОРНЫЙ	Л. ЕФРЕМОВ	П. ДЕМЕЧЕВ
…ВОРОНОВ	Д. ПОЛЯНСКИЙ	К. МАЗУРОВ	Л. ИЛЬИЧЕВ
…КИРИЛЕНКО	М. СУСЛОВ	В. МЖАВАНАДЗЕ	В. ПОЛЯКОВ
…КОЗЛОВ	Н. ХРУЩЕВ	Ш. РАШИДОВ	Б. ПОНОМАРЕВ
…КОСЫГИН	Н. ШВЕРНИК	П. ШЕЛЕСТ	А. РУДАКОВ
…МИКОЯН	В. ГРИШИН	Ю. АНДРОПОВ	В. ТИТОВ
			А. ШЕЛЕПИН.

…КПСС-эй ЦК-гай Президиумдэ

…онһоо ондоо тээ, манай ха- …лаата Арабуудай Нэгэдэмэл …лада байха үедөө, Советскэ … Коммунис партиин, уласхоо- … коммунис болон хүдэлмэри- …дэлөөнэй элитэ ехэ, үнинэй …гшэ манай хүндэтэ хани … Отто Вильгельмович Куусине- … бараһан тухай мэдэжэ, би- …ээр шаналан гашуудаабди. …ришэн ангиин револю- …мсэлдэ, марксизм-ленинизмын түлөө, арадай зол жар- …төө тэмсэлдэ Отто Вильгельмовичэй бүхы ами наһан зорюулагдаа.

Манай орондо коммунизм байгуулха, уласхоорондын коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй зэргын нэгэдэлые, бата жагсаалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, оюун ухаагаа, теоретическэ гүнзэгы эрдэмээ, баян дүй дүршэлөө һүүлшынтээ үдэр хүрэтэр зорюулһан гайхамшагта коммунист, хэлбэришэгүй үнэн сэхэ ленинец байһан тэрэниие бидэнэр сээжэ зүрхэндөө хадуужа ябахабди.

Нүхэдүүд, таанарта, Отто Вильгельмовичэй бүлэдэ, тэрэнэй ханинар болон дүтынхидтэ гүнзэгы ехэ шаналалаа бидэнэр мэдүүлнэбди.

Н. С. ХРУЩЕВ, А. А. ГРОМЫКО, А. А. ГРЕЧКО, П. А. САТЮКОВ, А. И. АДЖУБЕИ, М. П. ГЕОРГАДЗЕ, Э. Н. АЛИХАНОВ, С. А. СКАЧКОВ, П. С. НЕПОРОЖНИЙ, Г. Т. ШУЙСКИЙ, В. Я. ЕРОФЕЕВ, Н. П. ХРУЩЕВА.

Каир, 1964 оной май 17.

…В. КУУСИНЕНАЙ ХУУРСАГАЙ ДЭРГЭДЭ

…скэ Союзай Коммунис пар- …иинэй гэшүүн, КПСС-эй …ьна Комитедэй Президиу- …үүн, КПСС-эй ЦК-гай сек- … СССР-эй Верховно Сове- …утат, агууехэ Ленинэй …аби, КПСС-эй уласхоорон- …ммунис хүдэлөөнэй элитэ … ябуулагша Отто Виль- … Куусинен наһа бараа …шуудалта мэдээсэл бүхы …нэй зүрхэндэ гүнзэгы ша- …үсхэбэ.

…удай байшан шаналал га- … шэнжэтэй. Колонно зал … намаагаар шэмэглэгдэ- …р һуури дээрэ наһа ба- …бэетэй хуурсаг табяатай. … Центральна Комитет, … Верховно Соведэй Пре- … СССР-эй Министрнүүдэй …, партийна, совет болон …рганизацинуудһаа олон ве- …табигданхай.

Май 18-да үглөөнэй 9 час 30 минутаһаа, наһа барагшатай хахасахаяа хүнүүд ерэнэ. Хуурсагай хажууда хүндэлэлэй жагсаалда нүхэд Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Н. В. Подгорный, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, Л. Н. Ефремов, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, В. И. Поляков, В. Н. Титов, А. Н. Шелепин зогсобод.

Хүдэлмэришэн ангиин революционно тэмсэлдэ, марксизм-ленинизмын илан мандахын түлөө тэмсэлдэ, арадай зол жаргалай түлөө бүхы һайн һайхан наһаяа зорюулһан О. В. Куусинениие һүүлшынь замда мордохуулхаяа Колонно зал уруу хэдэ мянган хүнүүд ерээ.

Гурба минута болоод лэ хүндэлэлэй жагсаал һэлгэгдэнэ. Москвагай партийна болон совет организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, СССР-эй министрнүүд, Советскэ Союзай, элдэб сэрэгэй маршалнууд, завод болон фабрикануудай түлөөлэгшэд, эрдэм, соёлой ба искусствын ажал ябуулагшад шаналалай жагсаалда байлсана.

(ТАСС).

…ПСС-эй Центральна Комитедтэ

…КПСС-эй Центральна Комитедэй Президиумэй гэшүүн, КПСС- …ЦК-гай секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй депутат, КПСС-эй, …уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулаг- …Социалис Ажалай Герой Отто Вильгельмович Куусиненай наһа …бараһантай дашарамдуулан, КПСС-эй Буряадай обком, Буряадай …АССР-эй Верховно Соведэй Президиум, Министрнүүдэй Совет гүн- …зээр шаналжа байһанаа республикын бүхы коммунистнуудай … ажалшадай зүгһөө мэдүүлнэ.

…эр Куусинен наһа баража, дэлхэйн коммунис болон хүдэл- …нэй хүдэлөөндэ үнинһөө хойшо хабаадагша, шалгаран ха- …ан, хэлбэришэгүй марксист-ленинец, элитэ ехэ теоретик, … арадай аша туһын түлөө, коммунис болон хүдэлмэри- … партинуудай нягта жагсаалай түлөө эсэшэ сусашагүй тэм- …байһан ажал ябуулагшаа Советскэ Союзай Коммунис парти, …арад, аха дүү партинууд алдаба.

… Вильгельмович Куусиненай һаруул һайхан образ манай …ын ажалшадай сээжэ зүрхэндэ хододоо хадуугдажа ябахал.

…ПСС-эй …Буряадай …обком	Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет	Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум.

ТҮРҮҮ ДҮРШЭЛ ТАРИЛГАШАДАЙ ШАДАБАРИ БОЛОГ ЛЭ

СТАН ДЭЭРЭ УЛААН ТУГ НАМИЛЗАНА

Хайшаашье хара, хахалһан газар хабтайна. Гүбэйн баруун, зүүн тээһээ тракторнуудай бардаатайгаар бэрхирэлдэхэнь Жаргалантын хүнды өөдэ үдэшын сууряанда нэгэ шанга, нэгэ һула боложо соностоно.

Энэ хүндын адагта түхеэрэгдэһэн үндэр гэрэй оройн ута ургада хадаатай байгша улаан туг оро- хоёо байһан үдэшын наранай элшэдэ бүришье гоёор толотоно.

Уданшьегүй боро хараан болоходо таряалан дээрэ үдэшын халаан һэлгээ хэбэртэй, ябаган, моритой, мотоциклтэйшье хүнүүд полевой стан уруу субаба.

Урал һаарал болоһон халуун кухни соо тогоошон Ешен-Ханда Жимбеева жэрытэр табяатай сагаан сайр табагууд соо шүлэ аяглажа сүлөөгүй. Ерэһэн лэ хүн түргэхэн тоонһотой хубсаһаяа һэлгэжэ, бүлеэхэн уһатай душ доро бэеэ угаагаад, ута столдо һуунад.

— Мүнөөдэр менюдэмнай юун бэ? — гээд нэгэ залуушаг хүн дээрэ үлгөөтэй байһан саарһа харана.

— Нэгэл эдеэнэй хашархаар болохогүйн тула менюгээ ходо һэлгэжэ байдагбди. Жэшээнь, үсэгэлдэр хартаабха, капустатай шүлэн (щи) байгаа һаань, мүнөөдэр лабшаатай шүлэ, мүн сэбэр һү, каша, саахартай сай, гуляш гэхэ мэтые һэлгэдэгбди, — гэжэ тогоошон Жимбеева хэлэнэ.

— Халаанай даабари ехээр үлүүлэн дүүргэһэн хүндэ нэмэлтэ үгэгты, — гэжэ хэншье тэндэ хүхинэ.

— Кимнай мүнөөдэр 55 га тарижа, даабаряа 200 процент дүүргээ. Хоёр порци шүлэ хэжэ үгэгты, — гэнэ нүгөөдэнь.

— Үгы, Сагид Фахурдинов намайе ахяа. Тэрэш хоёр үдэр удаагаар гурбан сеялкээрээ 65—70 га шахуу тарина ха юм. Трактортаа Улаан туг намилзуулһаар хэды хонобо бшуу, — гэжэ Ким Доржиев хэлэнэ.

Энэ үедэ саада стол дээрэ тоо бүридхэлшэ залуу хүбүүн үнгэрһэн үдэрэй ажалай дүн гаргажа, шоото тяс-няс гүүлнэ. Мүн радиоприёмнигһоо ирагуу һайхан хүгжэм зэдэлнэ. Столовын ханаар элдэб улаан, сагаан бүд, саарһан дээрэшье уряа лозунг гоёор бэшээд үлгэһэн. «1760 га эртын тарилгаяа 15 хүдэлмэриин үдэр соо эрхим шанартайгаар хэжэ дүүргэе» гэһэн уряа бии. Самбар дээрэ хүн бүхэнэй хэһэн ажалай дүн, социалис уялга, мүрысөөнэй дүрим, ажалай түлөөһэнэй гурим, нормо гэхэ мэтэ аржытар бэшээтэй. «Тракторист Сагид Фахурдиновай агрегат һүүлшын 5 хоног соо 220 га таряа». «Б-С. Батомункуевай агрегат 150 га таринхай» гэжэ уншанабди. Хахалалга дээрэ хүдэлдэг Владимир Жамбалов, Гаяс Газисов, Геннадий Намжилов болон бусад трактористнарай нэрэнүүдэй хойно үдэр бүри 8—9—10 га элдүүрилбэ гэжэ бэшэбэ.

Стол дээрэ шэнэ газетэ, журнал дэлгээтэй. Хүнэй амардаг таһаг сооһоо гармониин нэгэ гунигтай, нэгэ соггтойгоор таталхань дуулдажа, хүбүүд, басагад хүхюун хонгёо хоолойгоор мэдээжэ дуунай аялга гаргана.

Тиигэһээр оройхон боложо, хүн зониие ан-бүн гэбэ. Эдэмнай эршэтэ шанга ажалай һүүлээр һайн амараад, шэнэ хүсэ абажа, үглөөнэй улаан наранаар урилдан «булад хүлэгүүдтээ» һуужа, бүрил габшагайгаар хүдэлхэл. Энэ үедэ Жаргалантын баруун гүбээ дээгүүр хүсэтэ тракторнууд һүниин харанхыда галнуудаа холоһоо яларуулаад, хүдэлмэриингөө хүгжэм зэдэлүүлжэ, амаржа байгшадые улам дуурулан үлгыдэнэ.

М. НАМЖИЛОВ.

Хори. Үдын совхозой 3-дахи отделени.

ХАРТААБХАЯА ТАРИЖА ЭХИЛБЭ

ШЭНЭ-ХҮРЬБЭ. (Телефоноор абтаба). Энэ жэлдэ Улаан-Үдын управлениин Онохойн совхоздо хамта 500 гектарта хартаабха таригдахань. Тарилгынь газар нёдондонойхиһоо 200 гектараар үргэдхэгдөө.

Баян ургаса абахаар шиидэһэн совхозой түрүү хартаабхашан Акулина Федоровна Мильгуновагай звеногойхид май 18-да тарилгадаа оробо. Эндэ хартаабха һуулгадаг нэгэ машина ажаллана. Нүхэр Мильгуновагай звено хартаабха тариха 120 гектар полидоо наг шэбхэ ехээр зөөжэ тараaһан, тэрэнээ уһалһан, тиигээд минеральна үтэгжүүлгэ сасаһанайнгаа һүүлдэ газараа шанартайгаар хахалаа. Үрэһэниинь яровизаци хэгдэнхэй.

Тиихэдэ совхозой 5-дахи отделениин Антонина Спиридоновагай звено тарилгаяа эхилэнхэй. Тус совхоздо тарилгын үедэ хартаабха таридаг 4 тусхай машина ажаллаха юм. Тэдэнээ бүтээсэтэйгээр ашаглажа, богони болзорто тарилгаяа үнгэргэхын тулада эндэхид бүхы хүсөөрөө оролдоно.

М. БАГАДАЕВ,
совхозой хүдэлмэришэдэй комитедэй түрүүлэгшэ.

БАЯН УРГАСА АБТАХАЛ

Таряанайнгаа газар һайнаар элдүүрилжэ, эрхим болзорто тариһанай ашаар манай Борьёогой «Коммунизм» колхозой 2-дохи отделени нёдондо орооһо таряанай үндэр баян ургаса хуряажа, тэрэнһээ гүрэндөө 11 мянган центнерынь тушааһан юм.

Мүнөө жэлдэ бүри һайн ургаса хуряажа абаха һайн эрхэ байдалай шарай шэнжэ харагдаад байна. Газарай хүрьһэн шииг нойтоор баян. Зүгөөр тарилгын хаһые заашье алдахагүй, саг соонь үрэһэеэ һуулгаха гэһэн зорилго тарлашадай үмэнэ табигдаа һэн. Иигэжэ хабарай ехээр унжагайрбашье һаань, тарилгын хүдэлмэриие манай механизаторнууд хурдан түргэнөөр бэелүүлжэ байна.

Эмхи гуримтай, бүтээсэ ехэтэй ажалай ашаар манай отделениин нүхэр Базар Жигжитовэй даадаг коммунис ажалай коллектив гэһэн нэрэ зэргэтэй тракторна бригада 1800 гектарта шэниисэ, 100 гектарта горох, 144 гектарта горох обёос хоёрой холисо тарижа, эртынгээ тарилга дүүргэбэ. Тарилгада хабаатай бүхы хүдэлмэриие отделенидэмнай эмхидхэгдэһэн оньһожоруулагдамал гурбан звеногой механизаторнууд бүтээбэ гээшэ. Хожомнюг таригдаха орооһото болон малай тэжээл болохо ургамалнуудые мүнөө түлэг дундаа тарижа байнабди. Кукуруза һуулгында ехэ бэлэдхэл хэгдэжэ байһан зэргэтэй.

Хэһэн хүдэлмэри тухайгаа тэмдэглэхэтээ хамта ехэ амжалтада ооһэдынгөө хубитые эрхимээр оруулһан механизаторнуудай нэрэ алдарые дурдангүй гаража болохогүй. Михаил Камалов, Федор Цыремпилов, Василий Бадмаев, Максим Мункуев, Цыден Батуев, Батор Ганжуров гэгшэд үдэрэйнгөө нормые 120—150 процент дүүргэнэ.

Энэ бригадын тракторист, сеялкэшэн бүхэн хабарайнгаа тарилтые эрхим шанартайгаар хэхын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдожо ябадаг, өөһэдөө өөрынгөө хэһэн хүдэлмэриие нарин нягтаар хаража, шалган үзэжэ ажалладаг гуримтай. Социалис мүрысөөнэй дүн табан хоног бүхэндэ гаргагдажа, бүгэдэнэй һонорто туңхаглагдажа байдаг. Илагшадта мүнгэн шан, улаан тугхан барюулагдана. Социалис мүрысөө, ниитэ политическэ хүдэлмэри эмхидхэлгые эндэхи партийна группые хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Э. Ц. Дармаев ехэ шадамар бэрхээр эрхилнэ.

Ц. САГАЛЕЕВ.
Зэдын үйлэдбэриин управлени.

Жэлһээ жэл бүри баян ургаса абадаг Евсей Павлов май 14-дэ саахарай свёкло түрүүлэн тарижа захалаад, һүүлшын мэдээгээр дала гаран гектарта хүргөөд байнхай. Зураг дээрэ: Мухар-Шэбэрэй управлениин XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой свёклошон Е. Павловай звено тарилга хэжэ байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Финляндиин коммунис партиин ЦК-да

Финляндиин коммунис партиие эмхидхэгшэдэй нэгэн, КПСС-эй болон уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй элитэ ажал ябуулагша О. В. Куусиненай наһа бараһантай дашарамдуулан таанадтай хамта шаналан гашуудажа байһанаа Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет элирхэйлнэ. Финляндиин коммунис партиин түүхэтэй, эб найрамдалай, демократиин, социализмын хэрэгэй түлөө, тэрэнэй шэн зоригто тэмсэлтэй нүхэр О. В. Куусиненай нэрэ таһаршагүй холбоотой юм. Манай хамтын хэрэгтэ—марксизм-ленинизмын агууехэ һургаалай мандахын түлөө, коммунизмын илахын түлөө тэмсэлдэ нүхэр Куусинен бүхы ами наһаяа зорюулаа.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

О. В. КУУСИНЕНАЙ НАҺА БАРАҺАН ТУШАА ШАНАЛАЛ

КПСС-эй, уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, КПСС-эй Центральна Комитедэй Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь, агууехэ Ленинэй үнэн шаби Отто Вильгельмович Куусиненай наһа бараһантай дашарамдуулан шаналалай бэшэгүүд ерэжэ үргэлжэлһөөр. Иимэ бэшэгүүд абтаа гэбэл:

Компартинуудай Центральна Комитедүүдһээ, союзна республиканuудай Верховно Соведэй Президиумүүд болон Министрнүүдэй Соведүүдһээ;

КПСС-эй Москвагай городской комитедһээ;

КПСС-эй Ленинградай промышленна, хүдөөгэй обкомууд болон горкомһоо;

Профессиональна союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведһээ;

ВЛКСМ-эй Центральна Комитедһээ;

Партиин Карельскэ обком, Карельскэ АССР-эй Верховно Соведэй Президиум болон Министрнүүдэй Соведһээ;

СССР-эй Наукануудай академиһээ;

Финляндиин Коммунис партиин Центральна Комитедһээ;

Финляндиин Арадай демократическа союзай VII съездһээ;

Академическэ социалис холбооноһоо (Хельсинки);

Финляндиин Пионернүүдэй демократическа союзһаа.

Н. С. ХРУЩЕВ ГАМАЛЬ АБДЕЛЬ НАСЕРТАЙ ХӨӨРЭЛДЭБЭ

КАИР, май 18. (ТАСС-ай тусхай корр.). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын Президент Гамаль Абдель Насер хоёрой хөөрэлдөөн Куббын ордон соо май 18-да үргэлжэлүүлэгдээ.

Мүнөө үеын уласхоорондын байдал тухай олон асуудалаар сэхэ руунь хөөрэлдэбэ.

Хани ёһоной, үнэн зүрхэнэй оршон байдалда хөөрэлдөөнүүдынь үнгэрөө.

Азербайджанай ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Э. Н. Алиханов, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-эй гүрэнэй комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр П. С. Непорожний, С. А. Скачков, СССР-эй Оборонын министрэй нэгэдэхи орлогшо, Советскэ Союзай маршал А. А. Гречко, «Правда» газетын главна редактор П. А. Сатюков, «Известия» газетын главна редактор А. И. Аджубей, СССР-һээ ОАР-та байдаг элшэн сайд В. Я. Ерофеев, мүн СССР-эй МИД-эй таһагүүдые даагшанар Л. М. Замятин болон А. Д. Щиборин совет талаһаа хөөрэлдөөндэ байлсаа.

ОАР-ай талаһаа: Нэгэдэхи вице-президент маршал А. Амер, Премьер-министр Али Сабри, Премьер-министрэй орлогшо Махмуд Фавзи, Гадаадын хэрэгүүдэй министр Махмуд Риад, ОАР-һаа Москвада байдаг элшэн сайд Мурад Галеб гэгшэд байлсаа.

СССР-эй Верховно Соведэй делегациин Япондо ошоод байһан тушаа

ТОКИО, май 18. (ТАСС). Мүнөө үедэ Япондо байһан СССР-эй Верховно Соведэй делегаци орон соогуурнь аяншалхаяа гараба. А. И. Микоян түрүүтэй бүлэг депутадууд Осака город ошоо. СССР-һээ Япондо байдаг элшэн сайд В. М. Виноградов, Японой парламентын Түлөөлэгшэнэрэй палатын хүдэлмэришэнэй комитедэй түрүүлэгшэ Фукунага, палатын депутат, либерально-демократическа партиин генеральна секретариин орлогшо Мураками болон бусад тэдэнэртэй хамта ябалсаа.

ОСАКА, май 18. (ТАСС). А. И. Микоян түрүүтэй СССР-эй Верховно Соведэй бүлэг депутадуудай делегаци мүнөөдэр иишэ ерэжэ, городой губернатор Г. Сато гэгшэтэй уулзаба.

Һүүлдэнь делегаци городой мэр Каору Тояматай уулзаа.

З. Т. Сердюк түрүүтэй нүгөө бүлэг депутадууд Саппоро город (о. Хоккайдо) ошохоёо ниидэбэ.

КПСС-эй партийна худэлмэрилэгшэдэй делегаци Москвагаа бусажа ерэбэ

Чехословакиин Коммунис партиин Центральна Комитедэй уряалаар Чехословаки ерэһэн КПСС-эй партийна хүдэлмэрилэгшэдэй делегаци май 18-да Москва бусажа ерэбэ. КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. П. Рудаков тус делегациие толгойлоо.

ТАСС-ай мэдээсэл

„КОСМОС—30„ НИИДЭҺЭЭР

Газарые тойрон дабшадаг «Космос-30» гэжэ хэмэл одон май 18-да Советскэ Союзда табигдаа.

1962 оной мартын 16-да ТАСС-ай соносхоһон программын ёһоор замбуулин дайдые саашадань шэнжэлхын тула хэрэгтэй болохо научна аппаратура хэмэл одон дээрэ тодхогдонхой.

Хэмэл одон замдаа гараад: түрүүшээр 90,24 минутын туршада газарые тойрон дабшана; газарай нюрууһаа эгээн холынь (апогей) 383.1 километртэ; газарай нюрууһаа эгээн дүтынь (перигей) 206,6 километртэ; экваторһаа 64 градус 56 минута һөөлжүүгээр ниидэнэ.

Научна аппаратураһаа гадна: 19,996 мегагерцын частота дээрэ хүдэлдэг радиопередатчик; замыень наринаар хэмжэхэ радиотүхеэрэлгэ; приборнууд болон научна аппаратурын хүдэлмэри тухай мэдээнүүдые газарта дамжуулха радиотелеметрическэ оньһо түхеэрэлгэ хэмэл одон дээрэ тодхогдонхой.

Хэмэл одон дээрэ тодхогдоһон аппаратура гэмгүй һайнаар хүдэлнэ. Абтаһан мэдээсэлнүүдые тоололго-согсололгын центр шэнжэлжэ байнхай.

БААТАР ТЭМСЭЛШЭДЭЙ ГАБЬЯА

Буряадай комсомолой организаци Бүхэсоюзна ленинскэ коммунис залуушуулай Союзай түүхэтэй таһаршагүй холбоотой.

Октябриин Агууехэ социалис революциин илан мандаһанай ашаар Буряадай залуушуулай организаци бүри ехэ эршэ хүсэ абажа, урдаа табигдаһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар бэелүүлхэ аргатай болоо. 1918 ондо Буряад оронимнай хариин хархис дайсан — японой булимтарагшад эзэмдээд байһан юм. Япон болон Америкын империалистнар, тэдэнэй хүлһэншэд — сагаан гвардеецүүд Буряадай газар дайда дээрэ хорото муухай ябуулгаяа үргэлжэлүүлжэ байһан гээшэ.

Парти хадаа хариин интервент болон дотоодын контрреволюцида эсэргүүсэн тэмсэхые бүхы арад зониие уряалһан байна. Буряадай комсомолшууд, залуушуул улаан гвардиин отрядуудта орожо, мүн партизануудтай нэгэдэжэ, дайсадта эсэргүү тэмсэл ябуулһан байна. Олохон хүбүүд, басагад Балтахиновай, Каландарашвилиин, Аносовой, Смолиной, Бурловай партизан отрядуудта ябажа, дайсадтай эдэбхитэйгээр тэмсээ. Тэдэнэр дайсанай хүсые мэдэхэ тагнуулда ябадаг, уряа идхалга тараадаг, партизануудта буу зэбсэг нюусаар абаашажа үгэдэг байгаа.

Залуу тэмсэлшэдэй эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэһэн тэмсэлэй ульгэр жэшээ тухай хэдэн баримта харуулая.

Дээдэ-Үдэ шадарай Доодо-Онгостойн гарнизон. Гушадахи Нерчинскэ полкын штабай бэшээшэ, залуушуулай Союзай гэшүүн Федор Нестеров полкынгоо хэды сэрэгтэй, ямар зэмсэгтэй байһан тухайнь, мүн полкын һуралсалай түсэб, тэрэнэй материальна эрхэ байдал, солдадуудайнь ямар үзэлтэй байһан тухайнь үнэтэ мэдээ Улаан Армида хүргэдэг байгаа. Нестеров уряа, хандалга, хуудаһануудые гарнизоной сэрэгэй частьнуудай дунда тараахаһаа гадна, тэрэнээ полкынгоо штабай бэшэгэй машинка дээрэ сохижо, олон болгон тараадаг байба. Тиихэдэ штабай офицернүүд тэрэниие минута бүхэндэ барижа болохо байгаа. Нестеров юунһээшье тунхаряагүй. Ябуулһан тэрэ худэлмэриинь үрэ дүнгөөр солдадууд бодхуултахаһаа гадна, Улаан Армиин талада ородог байһан.

Баргажан. 1920 оной январиин 1-нэй үдэшэ Баргажанай гарнизоной сагаантанай частиин бүхы командирнууд болон бусад начальнигууд церковь ошожо, шэнэ жэлэй мүргэл хэжэ байба. Тэрэ һамбаанда нютагай залуушуул зоримгой добтолго хэжэ, командирнуудынь арестовалһан, бүхы гарнизоной буу зэбсэг хураһан байна.

Троицкосавск, 1918 он. Троицкосавскын Соведэй гэшүүдтэй хамта арестовалагдаһан студент Виктор Жданов түрмэдэ тамалагдажа байхадаа түрэлхидтөө иигэжэ бэшээ һэн:

«Хүндэтэ аба, эжы! Мүнөөдэр сүүд боложо, намда толгойн сааза хэхэ шиидхэбэри гаргаба. Би үзэл сурталай түлөө, угытэй аха дүүнэрэйнгээ түлөө тэмсэлдэ ами наһаяа алдахам. Үхэл ухаандамнишь ороногүй. Харин минии хойноһоо уйдажа, гашуудажа бү байгты. Бидэ бултадаа арад зоной аша туһада амидарнабди. Иимэ хэрэгэй түлөө ами наһаяа алдаха — үнэн сэхэ хүн бүхэнэй арюун нангин хэрэг».

Троицкосавск, «Улаан казарма», 1919 он. «Улаан казармада политическэ хэрэгээр хаагдажа байгшын һамган, тэндэ һуугшадай хани нүхэр хори наһатай Ида Охмянская «эрэтэйгээ большевигүүдтэй харилсаа холбоогоо таһала» гэжэ мүрдэлгэ хэгшын дурадхахада: «Толгойн сааза хэлгэхээр таанарта суудлуулэгдээд байһан хани нүхэрөө ёһотой тэмсэлшэ — коммунист гэжэ харанаб» гэһэн байна. Ида хэды зобоогдожо алагдаһан болобошье, өөрынгөө һанаашые табяагүй.

Сүхэ, 1921-дэхи он. Сагаан гвардеецүүд Сүхэ тосхон болон арһанай заводые эзэлээд байгаа. Партизанска отряд дайсанай хүсые тагнажа мэдэхэ гэжэ шиидээ һэн. Комсомол басаган Елена Волкова һайн дураараа тагнуулда ошохо дура хүсэлөө мэдүүлһэн байгаа. Тэрэ басаган арһанай завод ошожо, больницада медсестра болоод, тэндэһээ партизанска отрядта дайсан тухай мэдээ ходо хүргэжэ байһан юм.

Елена сагаантанда баригдажа, тэдэнэрэй мүрдэлгэ хэхэдэнь: «Юушье мэдэнэгүйб» гэхэһээ ондоо харюу үгөөгүй. Мүрдэлгэ хоёр хоног соо үргэлжэлөө. Гээшье һаа, Елена зангаа заашье хубилгаагүй, эрэлхэг зоригтойгоор тэдэнэрэй хэһээлтэ дабаа. Бандидууд тулгараагаа барагдахадаа Елениые хадада абаашажа, зэрлиг муухайгаар хорооһон байна. Энэ шэн зоригто комсомол басаган дайсанда иигэжэ харюусаа:

«Бидэ олонбди. Дууһыемнай зобоохогүйт. Большевигүүдэй парти хүсэеэ үдэрөөр бэшэ, часаар зангидана. Арад зон алуурша таанарһаа харюугаа абахал байха».

Өөһэдынгөө нүхэр Елена Волковагай дайсанай гарта орожо, харата муухайгаар алуулһанайнь харюуда залуушуул партийно-комсомолой дайшалхы отряд байгуулһан юм.

Комсомолшууд революционно гурим сахижа, комсомолшуудһаа бүридэһэн тусхай томилолгото части (ЧОН) бии болгогдоһон байгаа.

Буряадай комсомол 1920 онһоо эхи абаһан түүхэтэй. РКП(б)-гэй Эрхүүгэй губкомой Буряадай секциин Комитедэй үүсхэлээр Эрхүүдэ РКСМ-эй Буряадай секциин бюро тогтоогдоһон байна. Тэрэ бюро залуушуулай дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулдаг байгаа.

1920 оной мартын 24-дэ РКП(б)-гэй Эрхүүгэй Губкомой Буряадай секциин комитет иимэ шиидхэбэри абаһан байна гэхэдэ: «Коммунис залуушуулай организаци буряадай дунда байгуулхые тон шухала гэжэ тоолохо. Залуушуулай дунда ябуулагдаха хүдэлмэри тухай партиин VIII съездын тогтоолые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ хэмжээ абаха» гэжэ бэшэгдэһэн байха юм. Тэрэ гэһэнһээ хойшо Буряадтамнай комсомолой ячейкэнүүд бии боложо эхилээ һэн.

1920 оной мартда Дээдэ-Үдэдэ, майда — Кабанскда, июльдэ — Баргажанда, Троицкосавскда (Хяагта) комсомольско ячейкэнүүд эмхидхэгдэһэн байна.

Энэ үедэ нютагай партийна организациин үүсхэлээр хаанагүй буряад, ород тосхонуудта комсомольско ячейкэнүүд эмхидхэгдэһэн байха юм.

Буряадай АССР-эй байгуулагдаһанай һүүлээр, 1923 оной тябриин эхеэр Сибириин, байкалиин, ДРВ-гэй комсомольско комитедүүдые нэгэдүүлэн тула РКСМ-эй Буряадай обком байгуулха, мүн республикын рүүшын съезд зарлаха шиидхэбэри абтаһан байна.

РКСМ-эй Буряадай анха рүүшын съезд 1924 оной 5-да Дээдэ-Үдэдэ нээгдэһэн. Съездэ РКСМ-эй 1834 гэшүүн болон 201 гэшүүндэ кандидадай һунгажа эльгээһэн 50 легат хабаадалсаһан байгаа.

Съезд хадаа Буряадай комсомолой организациие нэгэ организацида нэгэдхэн, «ЛКСМ Буряад-Монголой организаци» гэжэ нэрэ тэрээндэ үгэхэ гэһэн тоол баталан абаһан байна.

1924 оной майн 5 хадаа Буряадай комсомолой байгуулагдаһан үдэр гэжэ тоологдоно.

М. СПЕКТОР.

Партийна хронико

МУХАР-ШЭБЭРЭЙ ХҮДӨӨГЭЙ ҮЙЛЭДБЭРИИН ПАРТКОМОЙ ПЛЕНУМ

Һаяхан Мухар-Шэбэрэй хүдөөгэй үйлэдбэриин парткомой пленум боложо, эмхидхэлэй асуудал хараһан байна. Ондоо хүдэлмэрндэ ороһонтойнь дашарамдуулан, парткомой секретариин уялгаһаа нүхэр Ц. О. Цыбиковые сүлөөлбэ. Парткомой секретаряар нүхэр Н. И. Малыгин һунгагдаба. Парткомой секретариин орлогшо байһан нүхэр А. П. Баженов уялгаһаа сүлөөлэгдэжэ, тэрэ тушаалда нүхэр К. С. Крылова һунгагдаба.

* * *

Мухар-Шэбэрэй аймагай ажалшадай Соведэй депутадуудай сесси боложо, гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшээр нүхэр Ц. О. Цыбиковые һунгаба.

Хүмүүжүүлгын темэдэ

АЛДУУНЬ ХААНААБ?

Долоо наһанданъ хэдэн һара гү, али бүришье хахад жэл тухай дуталжа байхадань Галя басаган таһа жүдхөөд, һургуулида ороһоо һэн. Үетэндөө орходоо бэеэр бүришье һаа бага, шүрдэгэрхэн, гүлмэрхэн басаган.

Басаганайнгаа хэды һара һураад байхадань «Галюхамни дан бишыхан лэ да, нэгэл жэлээр яраал ха даа» гээд эсэгэнь басагаяа хайрлажа байгаа агша һэн.

Түрүүшын четверть... хахад жэл... һуралсалай жэл үнгэрбэ. Бишыхан Галиин жэлэйнь үрэ дүн — 4—5 гэһэн сэгнэлтэтэй. Нэгэдэхи класс дүүргэһэн табелииень эсэгэнь гартаа абаад, «үгы, энэмни үшөө тоолхотой болоо гээшэ гү даа, 1-дэхи классаа һайн дүүргээд гараба, барһамни» гээд басаган тээшээ хараад байхадань, баярлаһан, энхэрһэн, мүн баһа хүсэд этигэжэ ядаһаншье бодолнууд булта холисолдоһон мэтэ энэ хүнэй нюурта үзэгдэжэ байба. Буряад оронойнгоо, мүн сэрэгэй харгынуудаар нилээд олон жэл соо машинын жолоо барижа ябаһан, мүнөөшье, барижа ябаа томо хүдэр гараараа энээхэн хуудаһа барижа байһанаа басагандаа үгөөд, «бэрхэш даа, иимээр лэ һураарай» гэһэн нюдөөр хаража, эсэгэнь басаганайнгаа толгой эльбэбэ.

Үдэр сагууд һэлгэһээр баһа нэгэ жэл үнгэрбэ. Мүнөөхи бишыхан Галимнай һайнаар һуражал байна. Нюргаар мүнөөхил набтархан, шодогорхон зандаа. «Энэ басаган оройдоо урганагүй гээшэ гү даа» гээд һанахаар ха. «Энэмни бэеэр һулахан, шүрдэгэрхэн юм» гэжэ эхэнь һанаагаашье зобохо. Зүгөөр, Галиин оюун бодолой, һуралсалай талаар ургалтыень бултадаа обёордог, мэдэдэг байбабди.

Һайн, эрхим һайн сэгнэлтэтэйгээр Галя басаган он жэлнүүдые урдаа туугаад ябажал байба. Иигэ иигэһээр мүнөө наймадахи класста һуража байна. Наһаниинь — оройдоо арбан дүрбэ хүрэжэ ябана.

Энэ басага хараха бүреэ тэрэл классайнь нүгөө басаган ходол ухаандам ородог. Юуб гэхэдэ, эдэнэр олон жэл соо хүршэ һууна, нэгэ һургуулида һурана.

Эдэ хоёр абари зангаараа, сэдьхэл бодолоороо, хүсэл эрмэлзэлээрээ — бүхы юумээрээ бэе бэеһээ тад ондоонууд басагад.

Лидань Галиһаа гурба наһаар эгэшэ. Һайн һураһан һаа, мүнөө арбадахи класста ябаха аад, 8-дахи класста һуралсана. Хоёр жэл соо удаа удаагаар нэгэ класстаа һуугаа.

Үглөөдэр багша намһаа асууха гү, али үгы гү? Ород хэлэн, литература, геометри... Аа, нэгэл юумэн бологоо аабза... Магад намһаа һураншьегүй байжа болохо аалам, — гээд бодонтороо Лида зосоогоо нэгэ гажа буруу бодол оруулаадхиба ха. Классай журнал, тэрээнэй хуудаһануудта тэмдэглээтэй тоонуудые һанахадаа Лидын дуран гутана.

Стол дээрэ табяатай гэрэлдэ түшүүлһэн номынь аалияр доошоо һолжоршоно. Энэ үедэ Лидын толгойе ондоо һанал бодол эзэлнэ, зосооньнэгэ бага уужам болоно хаш. Алталмал оправатай шэлээ абажа стол дээрэ табяад, Лида мүнөөнэй гуримаар тайраһан үһөө һамнажа даахируулжа оробо. Нээрээшье мүнөөнэй гурим ёһые хэтэрхэйгээр дахажа хубсалаад байхадаа энэ басаган сэбэр, хүбэн соо бөөмэйлһэн шүрэдэл адли. Иигэжэ гэрэлэй урда шаханаһаар байтараа энэ басаган удаашагшье болошобо ха.

Эхэнь орожо ерэбэ. Лидашье аалиханаар номоо ооданъ болгожо, гэрэлдэ түшүүлбэ. Номоо шагаана. Теэд ухаан бодолынь ондоо тээ хиидэжэ ябана хэбэртэй. Урдаһаань харахадам, юрэдөө эрдэмэй дээжые толгойдоо шэнгээжэ байһан хүн бэшэ, харин хооһон нюдэд ниишэ тиишээ гүйлдэнэд.

— Дүүргээ гүш? — гэбэ эхэнь.

— Тиигэнтээ гээшэ гү... — гээд эхэ руугаа харахадаа «юрэдөө оборшог байнаб» гэһэн нюдөөр сабшажа байба.

— Мама, уншанаб, уншанаб. Теэд толгой соомни юумэн тогтоно, торохогүй. Яаха юм гээшэб? — гэжэ басаган эхэдээ гомдоно. Багшынишье хэлэхэдэ, хуул ойлгоно хэбэртэйб. Теэд һүүлдэ харюусаха болоходоо шаданагүйб...

Лидын 5—6-дахи класста ороһонһоо хойшо иимэрхүү удхатай хөөрэлдөөн ходо болодог байба. Илангаяа Лидын нэгэ класстаа һуужа эхилһэнһээ хойшо эхэ басаган хоёрой хоорондо иимэ ярилдаан, зариман дaa тулалдааншье болодог байгаа. Теэд эдэ бүгэдэмнай юунһээ унгитайб гэжэ нэгэ бага саагуурашье уудалжа үзэгдэдэггүй байжа болоо даа. Зээ басаганайнгаа зүрхэгүй, шандааһагүйгөөр аашалхадань хүгшэн эжынь минии лэ толгойгоо һэжэрхэһээ бэшэ юушье дуугардаггүй һэн.

Хоёр ондоо иимэ хүршэ басагад нэгэ һургуулида һурадаг, нэгэ гэртэ ажаһуудаг, хашаа соогоо гараад, басагадуудтай хамта сахаригаар наадан байдаг. Зүгөөр эдэ хоёр үелдэггүй, суггаа ябадаггүй. Шалтагааниинь: Лида томо болонги, мүнөөнэйхеэр хубсаланхай, үһэ зүһөө хүбхылгэжэ заһанхай. Нүгөөдынгоо хажууда Галя үшөө бага, нюргааршье набтархан, үшөө «эжэл хүсөөдүй» гэхээр.

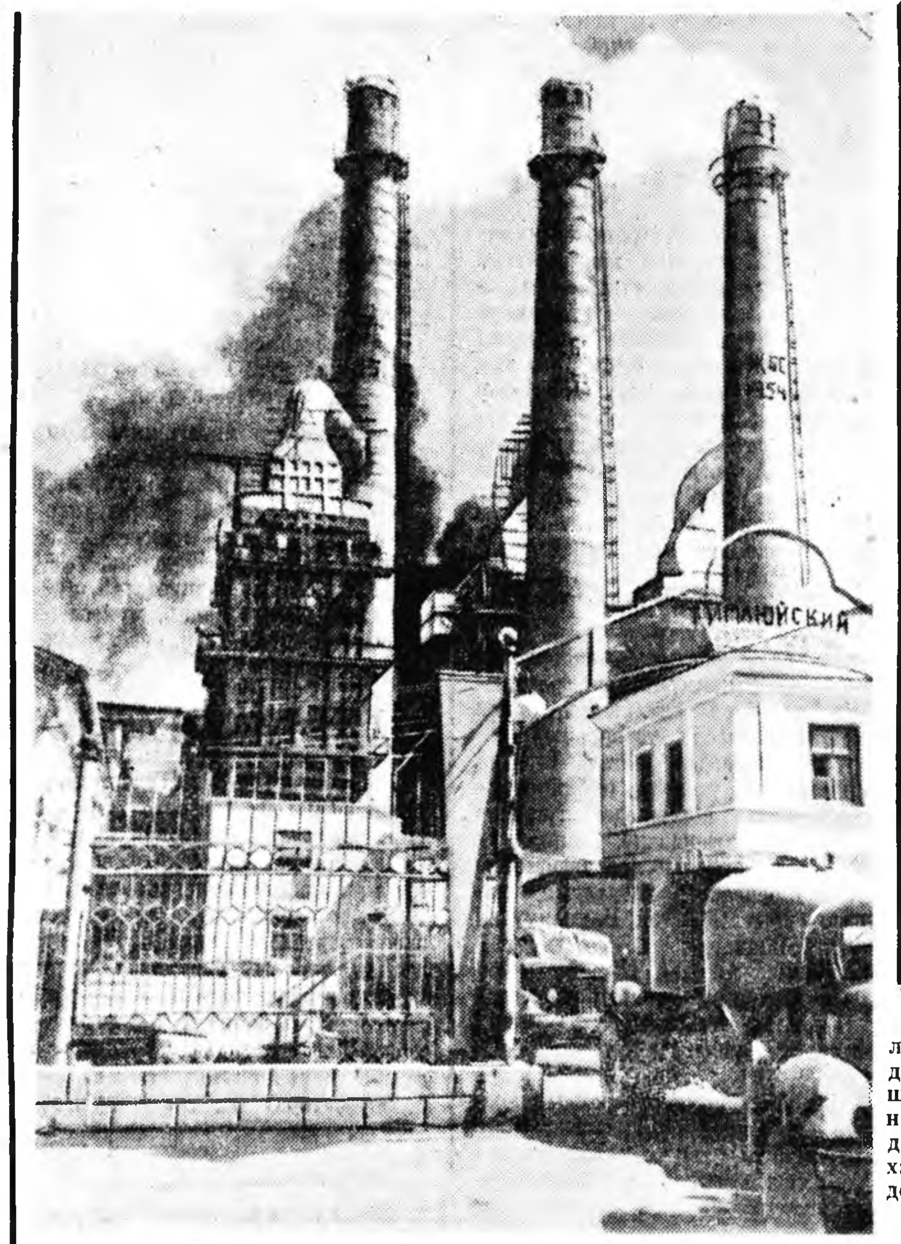
Эдэ хоёрнай хоюулаа тон юрын айлда түрэһэн, эсэгэнэрынь жолоошон мэргэжэлтэй, нэгэ наһаараа энэ ажалдаа хүдэлһэн, ажалша бэрхэ солотой хүнүүд. Эхэнүүдынишье мүн лэ юрын, шамбай бэрхэнүүд, ажалша һамгадууд юм. Теэд басагадынь юундэ иимэ хоёр ондоо байха болооб? Нэгэнинь хүнгэн абари зантай, юумэ хэхэ зүрхэгүй, нүгөөдэнь — Галинь даамай абари зантай, юумэ хальмадаад орхидог гуримгүй басаган. Эдэ хоёрой хүн болохо замда ямар нүлөө үзүүлэгдэнэб?

Зарим эхэнүүд үри бэедээ һайн һайханиие хүсэжэ, үхибүүдэйнгээ байдал наһан соонь гэрэлтэй һайнаар залажа үгэхые хүсэһэн бэеэрээ эхын барагданагүй энхэргэн сэдьхэлэй дулаае хэтэрүүлдэг ушар али олоор үзэгдэдэг байна. Лида басаганай ажабайдал эгээл иимэ жэшээнүүдэй нэгэн ха гэжэ һанахаар. Муу юумэниинь юуб бэ гэхэдэ, Лидын эхэ (юрын тоо бүридхэлшэ) энэ алдуугаа мүнөө болотор өөрөө обёордоггүйнь гэмшэлтэй. Гэхэһээ гадна эдэ алдуунуудаа улам саашань гүнзэгырүүлжэ байһаниинь бүришье муу. Мүнөө арба наймахай басаганиинь юушье хэдэггүй, «ажал хэхэнь яашаха һэм, үрдихэ, өөрымни хүл гарнууд хүдэлхэтэй байна ха юм! «Хара» хүдэлмэри хээ һаа, нюдэниинь һохор болошохо» (басаганиинь нюдэ муутай) гээд эхэнь хоёр хүнэг үһашье асаруулдаггүй.

Бэрхэ хүнэй хажууда байһан хүн залхуу болодог юм гээд буряад үбгэд заабарилдаг бэлэй. Лидын эхэ түргэн, бэрхэ эхэнэр, ондоо хүнэй юумэ шада яда хэжэ байгаа һаа, тэсэхэгүй, һуга шобто татажа абаад, өөрөө хэхэ жэшээнэй абари зантай һамган. Иигээд лэ 1-дэхи классһаа эхилээд, Лида басаган бүхы юумэндээ (номоо үзэхэ, гэртээ даалгабаряа дүүргэхэдээшье) хүнэй гар хаража, хүнэй туһаламжа хүлеэжэ һурашанхай (Тэрэ үедэ хоёр аханарынь байгаа).

Газаа талаһаань харахада, Лидын эхэ эдэбхитэй, түрэлхидэй комитедтэшье оролсодог, суглаа хуралда ябадаг, үгэ хэлэдэг юм. Юрэдөөл үхибүүдые гэр бүлэдэ хүмүүжүүлхэ тухай заабари зүбшэл мэдэхэтэй, А. С. Макаренкын «Түрэлхидтэ зорюулһан ном» уншаашьегүй һаа, тэрээн соохи һургаалые дуулаһан байха. Теэд... Забагтаа хүрэхэгүй залхуу хүниие томо болгооб, энэмни яагаад бэеэ даажа ябахаб, хожомоо ямаршуу хүн болохоб гэхэ мэтын бодолнууд энэ эхын һанаа үнөө зобооно ёһотой. Теэд энэ алдууе яажа заһалтайб? Хэнэй хүзүүн дээрэ буухаб?

Д. ЖУГДУРОВА.

Манай республикын промышленностиин түрүү предприятинуудай нэгэн Тимлюгэй цементно-шиферэй завод Сибирь. Алас Дурна зүгэй шэнэ барилгануудта хэдэн зуун тонно цемент үдэр бүхэндэ эльгээнэ. Зураг дээрэ: заводой гол корпус.

А. КУРТИГАЙ фото.

ТҮРҮҮШЫН МОДОД УРДАБ...

Үдэ, Худан, Хүрбэ, Сунали, Анаа голнууд харьялан урдажа, модо урадхуулгын хүдэлмэри майн һайндэрэй һүүлээр Үдын модо урадхуулгын конторын участогуудаар эхилһэн байна.

Энэ жэлдэ леспромхозууд 500 мянган кубометр модо мүльһэн дээрэ зөөжэ ябталһан байгаа, тэрэ модон мүльһэнэй унахатай сасуу урадхуулагдажа эхилбэ. Мүн голнуудай эрье дээрэ штабельда ябталагдаһан модон тракторaap үһа руу табигдана. Энэ үедэ 300 мянга гаран кубометр модон үһанда табигдаа.

Байгша хабар хүйтэн байжа, модо урадхуулга бага орой эхилэгдээ. Тиигэбэшье энэ ажал графигай ёһоор ябажа байна.

Модо урадхуулгын участогуудай коллективүүд сүлөөгүй. Тэдэнэр байгша ондо бүхы дээрэ нэгэ миллион 130 мянган кубометр модо урадхуулха түсэбтэй. Энээнэй 700 мянган кубометрынь Онохойн модоной комбинат, 312 мянган кубометрынь — Буряадай мебельнэ, модо болбосоруулгын комбинат, шэлэй завод, гортоп, мяханай комбинат, стройторг, барилгын организацинууд болон городой бусад предприятинуудта хүргэгдэжэ хюреөдэгдэхэ юм. Мүн ... замаар ехэхэн модон бусад ... ласть, хизаарнуудай шэнэ ... ганнуудта эльгээгдэхэ.

Модоной урадхуулагдаха ... нуудай эхиндэ 20 миллион кубометр тошон үбэлдөө хал... Энээнэй ашаар голнуудай ... мүнөө ехэ, модон газарта урдажа, хэрэгтэй газартаа болзор соогоо хүргэгдэхэ.

Үһаар урадхуулагдаһан түрүүшын модод Онохойн модоной комбинат хүргэгдөөд, эрье ... рэ механизмын хүсөөр гаргагдажа, ябталагдана.

Дээдэ-Үдын, Дунда Үдын, Хүрбын модо урадхуулгын участогай коллективүүд һайнаар ажаллажа, графигһаа түрүүлжэ ябана.

Нүхэд Адигамовай, Карп..., Балдановай, Терентьевэй, ...реновэй бригаданууд ехэ ам... тэйгээр ажаллана. Тэдэнэр бүриингөө даабариие 120— ... процент дүүргэдэг болоо. Трактористнууд Д. И. Щерб..., А. К. Богомазов, Н. А. Ш..., М. Г. Пашкин, М. П. С... болон бусад үдэрэйнгөө даабариие 120—150 процент хүрэтэр ... гэжэ байна.

Д. АЮШЕ...

ЕХЭ ХИМИИН ЗАХИЛААР

Прибор бүтээлгын цехэй начальник А. И. Мартыненкын кабинет соо хэдэн хүн хөөрэлдэжэ һууба. Үүдэн гэнтэ нээгдээд, ехэ яараһан хүн гүйдэлөөр орожо ерээд:

— Хүлисэгты, Андрей Иванович, шалгалтаяа эхилхэмнай, Та хараха гүт? — гэжэ цехэй начальнигта хандаба.

— Хараха, хараха даа. Мэнэ гэһээр ошохом, — гэжэ нүхэр Мартыненко харюусаха зуураа, цехэймнай хабсаргагшадай бригадые даагша Василий Ельцин гээшэ, танилсагты гэбэ. Энэ бригадынхид мүнөөдэр Ехэ химиин захилаар бүтээгдэһэн приборнуудые хабсаргажа дүүргэбэ, тэрэнээ шалгахань гээд тэрэ тайлбарилба.

Бидэ цехтэ оробобди. Приборнуудые шалгаха тусхай стендын дэргэдэ Василий Ельцинэй бригадын гэшүүд сугларанхай байба. Степан Рыжков, Алексей Мурзин, Юрий Ухов, Василий Ельцин шалгалта хэхэ бэлэдхэлээ дүүргээд, хүлеэжэ байнхай. Уданшьегүй кнопко дарагдажа, приборнууд хүдэлгэгдэнэ. «Һайн», «эрхим һайн» гэһэн сэгнэлтэ тэдэндэ үгтэжэ, шалгалта амжалтатайгаар дүүрэбэ.

«Теплоавтоматика» заводой хүдэлмэришэдэй бүтээһэн эдэ приборнууд Эхэ оронoймнай химическэ томо предприятинууд болохо Лисичанска, Солигорско, Пермскэ, Джамбульска, Лениногорско комбинадуудта эльгээгдэнэ. Иимэ приборнууд химическэ предприятинуудта шухала хэрэгтэй юм. Тиимэһээ заводой коллектив ехэ химиин захилые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ оролдодог. Прибор бүтээлгын цехэй бригада, мастерска участок бүхэнэй хүдэлмэришэд химиин предприятинуудта эльгээгдэхэ приборнуудые түрүүшын ээлжээндэ, болзорһоонь урид бүтээхэ зорилго урдаа табинхай.

Тиихэдээ тэдэнэр приборнуудые һайн шанартайгаар бүтээхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулна. Энэншье ойлгосотой. Тусхай захил хээд хүлеэжэ байһан, хими хүгжөөхые оролдожо байһан нүхэдэй этигэл найдабари һайнаар, саг болзор соонь дүүргэхэ гээшэ заводой хүдэлмэришэдэй нангин уялга болонхой. Муу шанартай продукци бүтээгээ һаа, тэрэнь химиин предприятинуудта гологдохо, мүнөө сагай шухала зорилго дүүргэхэ хэрэгтэ һаад ушаруулагдаха ха юм. Мүн заводтошье үлүү ехэ гаргаша хэгдэхэ. Тиимэһээ хүдэлмэришэд үнэн сэхээр, һэшхэлэй ёһоор ажаллана.

Манай заводто бүтээгдэһэн шалгалтын тусхай приборнууд үни удаан саг соо ямаршье һаадгүйгөөр ашаглагдаха ёһотой гэһэн эрилтэ хүдэлмэришэд урдаа табинхай. Тиимэһээ тэдэниие бүтээхэ технологи хубилгагдажа, бэлэдхэл хэгдэнэ. Хэрбээ урдань заводой бүтээһэн продукци нэгэ жэлэй туршада һаадгүйгөөр ашаглагдаха ёһотой байгаа һаа, мүнөө гурбан жэл соо ашаглаха эрилтэ табигдаа. Иимэ асуудал эндэхи уралан нарижуулагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхи үүсхэлээр, анхарал оролдолгоор шиидхэгдэжэ байна.

Урдань приборнууд хуушан гуримаар бэлэдхэгдэдэг байгаа. Харин химиин продукциин машина, прибор бүтээлгэдэ хэрэглэгдэжэ эхилхэдэ заводто шэнэ түхеэрэлгэ табиха хэрэгтэй болоно. Ехэ даралтын пресс һаяхан тодхогдоо. Тэрэнэй ашаар приборой гурбан деталь бэлэдхэгдэнэ. Иигэжэ токарна паркын хүшэр ажалай нэгэн усадхагдаа, приборнуудай шанар һайжаруулха, тэдэниие удаан саг соо ашаглаха асуудал шиидхэгдэжэ ... лээ. Гадна продукциин ... үнэ сэн горитойгоор хямдаруулагдаха юм.

Химиин хүгжэхэтэй хамта ... кусственна аргаар абтаһан ...нүүд промышленностьда ... хэрэглэгдэдэг боложо байна. Тус заводойхид һаяын саг... нэ пресс хэрэглэдэг болохо ... хараалан хай. Энэ зүйл ... бүтээлгэдэ хэрэглэбэл, алюм... ехээр алмагдаха болоно.

— Бидэнэр химиин захил ... гэнэбди, хими мүн лэ манай ... туһада хүгжөөгдэнэ ха ... гэжэ нүхэр Мартыненко хөөр...

Һаяхан Магнитогорскһоо ... хала захил абтаа: уралай ... та шалгаха 12 прибор богони ... соо бүтээжэ эльгээхэ хэрэг... болобо. Прибор бүтээлгын ... коллектив энэ захилые заа... дүүргэхэ гэжэ шиидээд, ... хүдэлмэришэд хоёр хала... ажаллаһан байгаа.

Иигэжэ тус заводой колле... продукци ехээр бүтээжэ, ... рыень һайжаруулжа байна.

В. ОСТРОВСКИ...

Улаан-Үдын шэлэй заво... үйлэдбэриие шэнэдхэн ур... хэхэ талаар тон ехэ хүдэл... хэгдэнэ. Шэнэ корпусууд ... рингдана. Хуушан байрануу... шэнэлэн заһагдана. Зураг дээ... рэ: заводой барилгын ... участок харуулагдана.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

САГ ХҮЛЕЭХЭГҮЙЛ! ШАМДЫТ, ОХИН-БУЛАГААРХИД!

Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениинхидэй анхаралда

Энэ жэлэймнай хабар өөрсэ ондоо, хүдөө ажахые ашаг ехэтэй болгохо гэһэн ехэ добтолгын тон харюусалгатай хабар гэжэ бултанда мэдээжэ ааб даа. Энэ ушарые Охин-Булагай совхозойшье хүтэлбэрилэгшэд болон агрономууд мүн лэ яһала мэдэжэ байгаа юумэ бээзэ. Эдэниие хабарайнгаа тарилгада хайхарамжагүйгөөр хандана гэжэ хэлэхын аргагүй шэнги. Тиигэбэ ябашье һаань, энэ шухала ажал тон урагшагүйгөөр, бүтээсэ муутайгаар ябуулагдана гээд тэмдэглэе.

ЯБАҺАН ЛЭ ГАЗАРТА ЭБДЭРШЭҺЭН ТРАКТОР

Бидэнэр 4-дэхи тракторно-таряан ажалай бригадын полевой стан хүрэжэ ерэбэбди. Энэ бригада хабарайнгаа тарилгые һайн шанартайгаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ябуулна гэжэ совхоз соогоо суурханхай юм. Нээрээшье эндэхи механизаторнууд газарта гараһан сагһаа хойшо 209 гектар горох, 1025 гектар шэниисэ таряа. Мүнөө шэниисынгээ һүүлшын гектарнуудые тарижа байна. Энээниие хоёр лэ агрегат дүүргэжэ ябана.

Гэхэ зуура тус бригада эртынгээ тарилгые хэдэн үдэр урид дүүргэхэ дүүрэн аргатай байгаа. Ушарынь гурбан сеялкэтэй нэгэ агрегадыень шэрэхэ тракторай үгы дээрэһээ хэдэн хоногой туршада эдэ сеялкэнүүд миин байна бшуу. Тарилга хэжэ байһан «ДТ-54» тракторынь эбдэршоод, аяар майн 8-һаа хойшо заһабарилгада байна.

— Тракторнай, юрэдөө, хуушарантаашье юм. Тиихэ мүртөө мууса заһабарилагдаһан байгаа гээшэ хаш. Энэ хабар тарилгада ороһонһоо хойшо тэрээгээр мүртэй юумэ хээгүйбди. Хоёр-гурбан үдэр мүлхеэ болоод лэ, скоростиинь коробко гү, али хойто мостинь эбдэршэнэ, — гэжэ тракторист Евтей Михайлов хөөрэнэ.

Хэрбээ тус агрегат ядахын сагта үдэр бүри шэниисэ тариха нормоёо дүүргээд байбал, 6 үдэрэй туршада адаг 180—200-гаад гектар тариха байгаал.

3-дахи бригада бүришье бирагүй байдалда оронхой. Эндэ «Т-74» гэжэ хүсэ ехэтэй шэнэ трактор эбдэршэнхэй, мүн задалаатай хэбтэбэ. «Вентиляторайнь шкив һалашоо. Тэрэниие заһахаяа нүгөө нүхэрни МТМ ошоо» — гэжэ Михаил Кузьмин хэлэнэ.

Юрэдөө энэ бригадада тарилгань даншье һаа унжагайржа байна гэхэдэ алдуу болохогүй. Мүнөө гансахан энэл трактор эбдэршоод байна бэшэ. Харин Николай Асеевэй тракторай блогой прокладка, форсункнуудынь һандаржа, майн 12-һоо хойшо хүдэлнэгүй.

Энэ бригадын тарилгын агрегадууд нэгэ жэгдэ хүдэлнэгүй. Бидэнэй эндэ ерэһэн үдэр гурбан сеялкэтэй нэгэл агрегат тарилга хэжэ байгаа һэн. Нэгэ шэнэ агрегат (3 сеялкэ) дискнүүдынь эрьелдэдэггүйһөө боложо, саашадань хүдэлгэхэ аргагүйдөөд байба. Гурбадахи агрегадые шэрэдэг трактораи сцепкэнь таһараад, баһал полиин хаpуулшан болонхой.

Мүнөө тус бригадада арайхан гэжэ 360-аад гектар шэниисэ тарингдаба. Хэрбээ энэ янзаар саашадаа тарилгаяа эмхидхэхэ болоо һаа, 1200-гаад гектарта хэгдэхэ эртынгээ бүхы тарилгые үшөө 17 хоног хүдэлжэ дүүргэхэ ушартай болоно.

2-дохи бригадада сеялкэнүүдые шэрэжэ ябаһан Анатолий Шмелевой жолоододог «ДТ-54» трактораи мотоор баһал эбдэрээд, зогсошонхой байба. Тиихэдэ Владимир Носковой трактор («ДТ-54») 7 үдэр соо заһабарилгада байһанаа һаяхан поли дээрэ гараа болоо.

Юрэдөө ябаһан лэ газарта эбдэршэһэн тракторнууд маниие угтаба.

ОЛОНХИНЬ ҺУНИНДӨӨ МИИН ЗОГСОНО

Энэ совхоздомнай эртын ургамалнуудые тарихын тула үшөө 3800-гаад гектар газар хахалагдаха юм. Мүнөө хахалгада оройдоол 18 трактор хабаадана. Эдэнэй хэр зэргээр хүдэлжэ байһаниинь дээрэ хэлэгдээ гээшэ бээзэ. Хэрбээ бүхы 18 тракторнуудынь сүүдхэдээ 16—16 гектар хахалаад байбал, 10 хоногто 2800 гектар газар эдлүүрилжэ шадаха гээд тоолое. Тиихэдэ тарилга дээрэ хүдэлдэг 20 трактор һуниин халаанда хүдэлжэ, тус бүридөө 6—7 гектар газар хахалаг лэ даа. Тиигэбэл 10 хоногой туршада бүхы газарынь хахалагдаха ушартай бшуу.

Үнэн дээрээ хайшааб гэбэл, 14 тракторынь һуни хүдэлхөөэ гаранагүй. Тэрэнэй гол шалтагааниинь гэхэдэ, гэрэл үгэдэг динамонуудтань хэрэгтэй болодог ремень байхагүй.

Энээн тухай совхозой главна агроном нүхэр А. Е. Фомин иигэжэ хөөрэбэл даа:

— Динамо хүдэлгэхэ ремень манай эндэ тон хомор. Иимэ шалтагаанһаа түрүүшын үдэрнүүдтэ 20 тракторнай һуниндөө хүдэлхэ аргагүйдөө. Һүүлэй үедэ 5—6 ремень арайшье гэжэ олообди. «Сельхозтехникын» Бэшүүрэй отделенидэ энэ асуудалаар хэды дахин хандаабди. Теэд тоолхотой харюу абаагүйбди. Иимэ ремень бүри хаанашье үгы гэжэ харюусана, — гэбэ.

Долоон жэлэй зургаадуугаар жэлдэ Охин-Булагай совхоз 11184 гектарта ороoһото болон бобово ургамалнуудые тариха түсэбтэй юм. Тэрэнэйнь 9800 гектар эртын тарилга болоно. Майн 14-нэй мэдээгээр эндэ арайхан гэжэ 4300 тухай гектар шэниисэ, 390 гектар горох таригданхай. Үшөө 5000 гектар шэниисэ тариха ёһотой. Тиин гэһээ хахалагдаһан газарынь дууһашоо.

Үдэр саг үнгэржэл байна. Эртын тарилга хэхэ һайн үе мэнэ иигээд лэ барагдахань гээшэ. Тарилга дээрэ хүдэлжэ байһан бүхы 38 гусеничнэ, 13 «Беларусь» тракторнуудаа хоёр халаанда ябуулжа, нэгэшье час, үдэр зогсоонгүй хүдэлгөө һаа (главна агрономой багсаамаар), 8 сүүдхын туршада эртынгээ тарилгые дүүргэжэ боломоор хэбэртэй.

Хэды тиимэшье һаань, Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлени тус ажахы тушаа анхаралаа онсо хандуулхаар болоо хаш гэжэ һанагдана.

Ц. БАБУШЕЕВ,
манай тусхай корр.

БУРЯАД ҮНЭН
2-дохи нюур.
1964 оной майн 20.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

...ДАМТАЙ АЛХАМААР

...рай хаһа Чехословакида ...ундаа. Энэ жэлдэ тэрэнэй ...га оройтоошье һаань, эн...ряашад хабарайнгаа хүдэл...гэсэнтөөжэ байна: ороо...гамалнууд таригдаа, хар... һуулгагдаа, саахарай ... тарилга дүүрэжэ байна. ...словакиин хүдөө ажахыда ...ол ямар онсо илгаатайб? ТАСС-ай корреспондентын ...да харюусаха зуураа, ...й Хүдөө ажахын, ой модо... болон уһанай ажахын ми... Иржи Буриан иигэжэ хэ...

1970 ондо хүдөө ажахые ...ленностиин хэмжээндэ ... гэжэ Коммунис партиин ...езд дээрэ табиһан гол зо... бэелүүлхын тула энэ ... ехэ хүдэлмэри ябуулаг... байна. Эдэ асуудалнууд ...ын Центральна Комитедэй ...риин (1963 он), мартын ... он) Пленумүүд дээрэ үр... зүбшэн хэлсэгдээ юм. Хү... ажахын нэгэдэмэл коопера...дай һаяхан болоһон VI ... дээрэ делегадуудай гол ан... мүн лэ эдэ асуудалнуудта ...улагдаа.

... жэлдэ хүдөө ажахын про... үйлэдбэрилгэеэ нёдондо ...хиһээ 6,5 процентээр ехэ ...о гэжэ хараалнабди. Энэм...он ехэ зорилго гээшэ. Теэд ...ые бэелүүлхын тула манай ... дотор материальна, техни..., мүн финансын арга болом...д бии байна.

...оһо хуряажа абалгые нё... жэлэйхиһээ 650 мянган ... дээшэлүүлхэ гээшэ гол ...онуудаймнай нэгэн болоно. ... ажахыгаа ашаг ехэтэй ...ноной, хими хэрэглэһэнэй ...ээр иимэ амжалта түйлаг... юм. Ороoһото ургамалнуудай ...ые гектар бүхэнэй 2 цент...р дээшэлүүлжэ, 360 мянган ... ороoһо таряа нэмэлтэ бол... абахабди. Ороoһото ургамал...дай тарилгын талмайе үр...жэ, урдань ашаглагдадаг...һан 40 мянган гектар шэ... газар эдлэжэ, хараалһан тү... хүсэлдүүлхэ байхабди.

...эшье хими хэрэглэлгэ гол ... шугамнай болохо юм. Энэ ... минеральна үтэгжүүлгэ ... процент ехээр үйлэдбэрилэг...

...артаабха тарилгада бага бэшэ ...ал хандуулагдана. Гектар ...һөө 200 центнер хартаабха абаха мүрысөөн орон доторнай үргэнөөр дэлгэрээ. Гавличков Брод гэжэ районой түрүү кооперативууд энэ мүрысөөнэй эхи табяа. Тэдэнэр нёдондо жэл гектар бүриһөө 200 гаран центнер хартаабха хуряажа абаа.

Саахарай свёклын үндэр ургаса абахын түлөө мүрысөөн мүн лэ үргэдэнэ. Ичин районой таряашадай гаргаһан үүсхэлээр саахарай свёклын ургасые гектар бүриһөө 400 центнер хүрэтэр ехэ болгохын түлөө хүдэлөөн дэлгэрбэ. Тиихэдээ Владимир Светличныи дүй дүршэл манай свёклошодто нилээд туһа хүргэнэ гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, мүнөө үедэ бэелүүлэгдээд байһан, саашадаа бэелүүлэгдэхэ бүхы хэмжээ ябуулганууд хүдөө ажахын ашаг шэмые, илангаяа таряан ажалай продукци үйлэдбэрилгые эрид дээшэлүүлхэ зорилготой юм.

И. МАСЛЕННИКОВ,
ТАСС-ай корреспондент.
Прага.

ГАН ГАСУУР ЗАЙСУУЛАГДАХА.

Ороноо сүлөөлхэ дайнай үедэ Дьен-Бьен-Фу ошохо харгыгаар хэдэн арбаад мянган вьетнамецууд Арадай армиин сэрэгшэдтэ эдеэ хоол абаашадаг байгаа. Харин мүнөө энэ харгыгаар цемент, түмэр, булад тээһэн машинанууд ута колонно болон урагшаа дабшана: Дьен-Бьен-Фу шадар Нам Ром хаалтын барилга эхилээ. Энэ хаалта хоёр жэлэй түсэбөөр хараалагдаһан уһалууриин олон барилгануудай нэгэн юм. Нам Ром мүрэн дээрэ баригдаха энэ хаалтын утань 60 метр, үндэрынь 7—9,5 метр болохо. 50 километр утатай һубаг татаха, гол ханаабһаа хажуу тээшэнь аса һубагуудые татаха, 39 элдэб түхеэрэлгэ барихын тула 400 мянган кубометр газар малтагдаха, 7000 кубометр бетон шудхаха, 2200 кубометр шулуу табиха болгогдоно.

Эндэхи таряашад, гүрэнэй томо фермын хүдэлмэришэд рис, бусад техническэ ургамалнуудые таридаг. Теэд эндэ ходо ган гасуур боложо, газар ажалда нилээд тойбо татадаг байгаа. Һүүлэй жэлнүүдтэ, рисэй, бусад ургамалнуудай абтаса нилээд бага болоо һэн. Ашаглагдадаг газарай ехэнхи хубинь мүнөө үедэ элдүүрилэгдэнэгүй, уһан ехээр дуталдана бшуу. Зундаа хура бороогой ороходо, үер болодог һэн.

Харин мүнөө баригдажа байһан хаалта ган гасуурта эсэс табихань. Тиигэжэ 1750 гектар газар ундалуулагдаха, бэлшээриин газар уһаар баяжуулагдаха аргатай болоо. Мүн энэ мүрэн дээрэ 3 багахан электростанци баригдаха юм.

Барилгын эхилһээр хэдэн һара үнгэрөө. Хадалиг районуудай экономико хүгжөөлгэдэ туһаламжа үзүүлхээр шиидэһэн залуушуул, дүтын нютагуудһаа ерэһэн хүнүүд 100 мянган кубометр газар малтажа гаргаа, гол түхеэрэлгэнүүдэй бетон һуури табигдаа.

А. МАКАРЕНКО,
(ТАСС).

ЗУНДААШЬЕ СИЛОС ЭДЮУЛНЭ

Кестхейдэхи хүдөө ажахын университедэй (Венгри) хүдэлмэрилэгшэ Йожеф Сабо эбэртэ бодо малые тэжээхэ шэнэ арга олоо. Нэгэ тугалые түлжүүлхын тула үдэр бүри 30 килограмм ногоон тэжээл хэрэгтэй болодог. Теэд иимэ хэмжээтэй тэжээл соо белогын ехэ байдаг. Й. Сабо эдэ бүгэдые хараада абажа, залуу мал түлжүүлхын тула 20 килограмм ногоон тэжээл, крахмал ехэтэй 10 килограмм силос хэрэгтэй гэжэ тоолоно. Энэ арга хэрэглээ һаа, мүнөө байһан бэлшээридэ 30 процентээр олон мал бэлшээхэ аргатай болохо. Зундаашье малаа силосээр тэжээдэг болохо шэнэ аргые Шомодь, Ваш, Зала болон Веспрем областьнуудай гүрэнэй ажахы болон кооперативуудта энэ жэлһээ хэрэглэжэ эхилээ.

М. ПОПОВ,
ТАСС-ай корреспондент.
Будапешт.

ШЭНЭ БОЛГАРИ ТУХАЙ ФИЛЬМНҮҮД

«Аха дүүнэрэй хани барисаан» гэһэн фильм Совет кинематографистнуудтай хамта Софин студида буулгагдаба. Могилёвско областиин «Рассвет» колхоз (Белорусси) «Ботевградска коммуна» гэжэ кооперативна ажахы хоёрой хоорондо тогтоогдоһон олон жэлэй хани барисаанда тус фильм зорюулагдана.

Энэ фильм Болгарида, Советскэ Союзда буулгагдаа. Совет болон болгар таряашадай хоорондохи хани барисаан тухай, эдэнэрэй хоорондын мүрысөөн тухай, бэе бэедээ туһаламжа үзүүлдэг тухай харуулха юм.

Энэ жэл Софин студида буулгагдаһан фильмнүүдэй олонхинь, Болгариин социалис революциин 20 жэлэй ойдо зорюулагдана. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө болгар арадай хэһэн баатар тэмсэлые харуулһан документальна фильм буулгагдажа дүүрэхэнь. Тус фильм «Мургашай дуун» («Чавдар» гэжэ партизан отрядай баатар габьяа тухай) гэжэ нэрэтэй юм.

Христо Горовой сценараар, Стефан Харитонов режиссёрой табиһан «Сонхонууд гэрэлтэнэ» гэжэ шэнэ кинофильм ороной экранууд дээрэнь гарахань.

К. ОРЛОВА,
ТАСС-ай корреспондент.
Софи.

Европо соогуур гараһан «Дружба» гэжэ нефтепроводой утань һаяын саг соо үшөө 450 километрээр нэмэхэ юм. Чехословакиин барилгашад нефтепроводой өөрынгөө участогай хоёрдохи ээлжээе табижа ороо. Зураг дээрэ: дүршэл ехэтэй хүдэлмэришэд Тибор Желинский, Мартин Подлужанский гэгшэд соргонуудые гагнажа байна.

ЧТК-гай—ТАСС-ай фото.

Һонирхолтой ном

Он жэлнүүд ба хүнүүд

КРЕМЛИИН комендант генерал-лейтенант Андрей ВЕДЕНИНЭЙ бэшэһэн «Он жэлнүүд ба хүнүүд» гэжэ ном — Ленинэй партиин зэргэдэ 50 шахуу жэл ябажа байһан, граждан, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнуудай эгээн хатуу шэрүүн, хүндэ хүшэр газарнуудта байлдаһан хүнэй зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэмэ хөөрөөн болоно.

Номой авторай хуби заяан ехэл һонин. Үгытэй ядуу, революционно үзэл бодолтой таряашанай бүлэдэ түрэһэн байгаа. Ленин тухай түрүүлэн эсэгэһээ дуулаһан юм. Ленин гээшэмнай «газар дэлхэй дээрэ эгээн эрэлхэг зоригтой революционер, эгээн эрдэмтэй хүн» гэжэ хэлэдэг һэн. Андрей хүлһэншэн боложо эсэгэтэеэ хамта ажаллаһан, арад зониие мүлжэн дарлажа байгшадта эсэргүү политическэ тэмсэлдэ хабаадаһан, һүүлээрнь бата этигэлтэй большевик болоһон байгаа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай фронтнууд дээрэ Гитлерэй шунахай арьяатадай урдаһаа эсэргүү байлдаануудта хабаадаһан тухай авторай домоглол, хөөрөөнүүд ном соонь нилээд ехэ һуури эзэлнэ. Тэрэ үедэ урдын улаан армеец Веденин дивизиие, удаань корпусые командалаа.

Веденин олохон суута полководецуудтай уулзаһан байха юм. Революциин түрүүшын жэлнүүдтэ хамта алба хэһэн хүнүүдтэй сэдьхэл хүдэлгэмэ уулзалгануудшье болоо. Тэдэнэй олонхинь мүн лэ Сталинда шүтэн һүгэдэлгын үедэ хүндэ хүшэр байдалда ороһон.

Гитлерэй булимтарагшадтай тулалдаһан тэмсэл үргэнөөр харуулагдана. Өөр тухайдаа автор багаар хөөрэнэ, тэмсэлшэдэй шэн зоригоор, эрэлхэг габьяагаар, һүбэлгэн ухаагаар, дайсаниие дарахын тулада ами бэеэ хайрлангүй дайлалдахаар бэлэн байһан ябадалаар бахархан, олохон сэрэгшэдэй хуби заяан тухай тодо һоноор хөөрэнэ.

1953 ондо А. Веденин шэнэ томилолто абажа, Кремлиин комендант болоһон. Энэ тушаалда арбан жэлэй хугасаа соо хүдэлһэн тухайдаа мүн лэ һонирхолтойгоор хөөрэнэ.

Энэ арбан жэлэй туршада Кремль танигдашагүй болотороо хубилаа. Хүн зоной орожо харахын тулада тэрэнэй үүдэнүүд үргэнөөр сэлигдээ. Никита Сергеевич Хрущевой үүсхэлээр мүнөө олон мянган совет үхибүүд Кремль соо, айхабтар томо ёлкын дэргэдэ, Шэнэ жэлые тэмдэглэн һайндэрлэдэг болонхой. Харин туристнууд, дипломадууд, эрдэмтэд, түүхэшэд Кремльдэ орожо үзэнэ.

Кремлиин захиргаанай хүдэлмэришэдтэй хамта автор Кремльдэхи Владимир Ильич Ленинэй гэр-музейе һэльбэн һаргээгээ. Хаан-хонхоһоо эхилээд, Съезднүүдэй ордон хүрэтэр эртэ урдын Кремлиин түүхэтэ шухаг зүйлнүүд ном соо тодорхойгоор бэшэгдэнхэй.

Номой түгэсхэлэй бүлэг иигэжэ нэрлэгдэнэ: «Бүхы харгы замууд Кремль руу хүтэлнэ». КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй, Совет правительствын гэшүүдтэй, дэлхэй дээрэ түрүүшын космонавт Юрий Гагаринтай, баатарлиг Кубын вождь Фидель Кастро Рустай Кремльдэ болоһон уулзалганууд тухай эли тодоор хөөрэгдэнэ.

«Кремлиин хүрин-улаан болор шулуун одод унтаршагүй гэрэлээр толорон туяарна. Тэрэнэй түүхэдэ хэдэн зуун жэл оронхой. Үшөө олон мянгаад он жэлэй үнгэрхэдэ, Кремль бүри һайхан боложо, тобойн һууха. Түби дэлхэйн бүхы арадуудта Эб найрамдал, Ажал, Сүлөө, Адли тэгшэ эрхэ, Аха дүүгэй хани барисаан, Зол жаргал олгоһон түрүүшын, хэтэ мүнхын хүшөө боложо үлэхэл» гэһэн мүрнүүд урма зориг бадаруулан соностоно.

(АПН).

МОСКВА. Кремлиин курсануудта урдань һурагшад В. И. Ленинэй Мавзолейдэ 1964 оной апрелиин 22-то орожо гараад, Улаан талмай дээрэ ябана.

АПН-эй фото.

Арадай зараса—ажалай баатар

Тарилга дээрэһээ мэдээсэнэ

ТАРЯАШАН УГ ГАРБАЛТАЙБ

Хүнтэйн тала... Энэ уужам дайдын үбсүү доһолгоһон трактор агта хүлэгүүдэй хүнхинөөн замханагүй. Ерээдүйн ургасын хуби заяае шиидхэжэ байһан сүлөөгүй хаһа. Энэ талын нюруу дээрэ баян ургаса ургуулжа, хүн зоноо гайхуулһан Баргажанай ажалай арба гаран баатарнуудые һанана ёһотойт. Мүнөө тэдэнэй хүбүүн, юрын ажалшан, механизатор Владимир Цыренович Бадмаев булад хүлэгөө жолоодоно.

Һүни орой. Тэнгэридэ мүшэд ялалзана. Тэргэд һара тэрмээлжэн мэтээр огторгойгоор тэнэнэ. Трактор гэнтэ унтаршаба. Юун болоо гээшэб? Энэ сүлөөгүй, хатуу сагта нэгэшье минута, секунда үнэтэй ха юм. Володя кабинаһаа гүйжэ гарана. Буразда дээрээ зогсошоһон трактор баймгашаа һажашаһан зааниие һануулна. Тата, түлхи— абяагүй аад лэ, абяагүй. Үзэн гэһээнь, түлишэ үгэдэг соргонь хухаршанхай, солярканъ гоожожо байба. Яаха ёһотойб? Полевой стан хүрэтэр аяар 7—8 модо. Али трактораа эндэнь орхижорхёод, стандаа ошожо унташаха болоо гү? Али эндэ кабина соогоо налайшаха гү? Үгы даа. Володя гүйдэлөөрөө шахуу полевой стан тээшэ табиба.

Үүр сайхын урда тээ Бадмаевай «ДТ-54» дахинаа газараа хахалжа эхилээ һэн. Тэрэнэй дорюун хүнхинөөн соогуур ирагуу аялга дуулдана:

Трактор агта хүлэгни,
Таняаб шинии онһые.
Тангил ганса амарагни,
Таагааб шинии дуратайе.

Владимир Цыренович 1956 онһоо хойшо булад хүлэг жолоодоно. Шадабаряар баян, бэрхэ, һүбэлгэн жолоошон байһан тухайнь тэрэнэй ажал эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ. Улан нютагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүү механизаторнуудай тоодо нүхэр Цыреновые дурдангүй гаража болохогүй. Гансал нёдондо жэлэйнь зөөлэн хахалалгые дурдаа һаа, 1200 гектар байхал.

...Хүн зон, юрын колхознигууд олон тоото асуудалтайгаар тэрээндэ хандана. Нэгэниинь гэр байра заһабарилха тухай, нүгөөдэнь хаанашье хэрэглэгдэнгүй, миин ажалгүй хэбтэжэ байһан трактор тухай; гурбадахинь өөрынгөө гомдол тухай хөөрэнэ.

— Би нёдондо хада репродуктор худалдажа абаа һэм. Радио шагнажа сэнгэшэхэмнай ха юм гэжэ баясаа һэмди. Харин үгы... Мүнөөшье болотороо,— гэжэ уулзагшадай нэгэн гомдоо һэн.

Нээрээшье Ярагта тосхоной айлнуудта зайн гал, шэжэм дамжуулха столбнууд мүнөө болотор һуулгагдаагүй байшоо. Энээн тухай Владимир Цыренович аймсоведэй гүйсэдкомой зүблөөн дээрэ асуудал табяа һэн. Харин мүнөө Ярагтын айлнууд электрын галаар яларшанхай. Асуудалнууд олон даа. Хүн зон Владимир Цыреновичтэ этигэл найдалаа ойлгуулаа ха юм. Тэрэ аймсоведэй депутат юм.

Хүнэй гомдол, дурадхалнуудые бэшэжэ абаһан зузаахан дэбтэрээ Володя хармаандаа хэбэ. Һаяхан үнгэрһэн суглаан дээрэ колхознигууд олзо доход тухай ехэ хэлсээ. Арга боломжонууднай ямар гээшэб? Хайшан гэбэл колхознай нэгэ миллион олзо доходтой болохоб? Энэ асуудалые аймсоведэй сесси дээрэ хаража үзэлгэнэй болоходо, Владимир Цыренович иигэжэ хэлээ һэн:

— Ямараар ажаллаха тухай олые шашаһанай хэрэггүй. Бултанда мэдээжэ. Тиибэшье нэгэ һаналтай байнаб. Газар дайдаяа эзэн ёһоор эдлэжэ, Хүнтэйнгөө талаһаа үндэр ургаса хуряая. Хими, уһалуури, техникэеэ зүбөөр хэрэглэхэ...

Хабарай тарилгые богонихон болзор соо дүүргэхэ гэһэн зорилготой уланайхид үдэр һүниие мэдэнэгүй. Хүнтэйн тала хүхэн дээрээ алтан үрэ тарюулан, аятай зохидоор һуняана. Тооһо шоройдо хатагар хара болошоһон Володя тракторaa байлгаба.

— Яаһан зохид үдэр гээшэб! Тарижал, тарижал баймаар—гэһэн һаналнууд тэрэнэй сэдьхэлые баясуулна. Колхознайшье тарилтаяа дүүргэнтэбэ. Итгээд кукуруза тарилтын халуун хаһа эхилхэнь. Тракторнишье эбдэрхэгүй ёһотой.

Владимир Цыреновичын трактор эбдэржэ, удаан нэгэтэшье һаатадаггүй юм. Бүхэли үбэлдөө хонишод, малшадай үбһэ, һолоомо шэрэһэн булад хүлэгшье тарилгын урда тээхэнэ техуходто ороод лэ гараа. «Нарин, нягта хүнэй гар соо трактор гээшэшни ульгам лэ, эбдэрхые мэдэхэгүйл техникэ байна даа. Манай Володя коммунис ажалай ударнигай нэрэ солодо хүртэһөөр үнинэй. Бэрхэл хүн даа. Уран гартай»—гээд, нютагайхидынь тэрээн тухай дэмы хэлсэдэггүй.

Һаяхан тарилташадай хоорондохи мүрысөөнэй дүн гаргалган болобо. Уланай сельсоведэй түрүүлэгшэ Гуржаб Бадмаевич Бадмаев хүхюутэй:

—Володя амжалта түйлааш. Колхоз соогоо 3-дахи һууриди гарабаш.

Нээрээшье Володя үдэрэйнгөө нормо 125—135 процент хододоо дүүргэжэ, үдэртөө 40—45 гектар тарилга хэдэг байгаа юм. Тэрэнэйнь шанар һайнтай байһан тухай үгэ хэлэлтэгүй.

— Манай Уланай ажалай баатарнууд Бубеев, Эрдынеев, Чойропов тухай дуулаа ёһотойт. Хүнтэйн талые баян ургасаар халюуруулһан хүнүүд байһан юм. Чойроповнай мүнөө түрүү хонишон. Үбгэ эсэгэнэрнай наһан соогоо мал адуулһан, таряан гээшые мэдэхэгүй хүнүүд байгаа. Харин манай эсэгэнэр Бубеев, Эрдынеев, Чойроповууд бэрхэ таряашан байһанаа харуулаа. Бидэшье дутахалгүйбди. Түрэл талаяа таряан далайгаар миралуулдаг шэнэ үеын буряад хүн, таряашан угтай байһандаа омогорхоноб,—гэжэ Владимир Цыренович хөөрөө һэн.

Нээрээшье Украинын суута таряашан Надежда Григорьевна Заглады́н «Таряашан нэрээ хүндэлэ» гэһэн уряае дээрэ ургажа ябаһан коммунист, аймсоведэй депутат, механизатор Владимир Цыренович Бадмаев хүн зонойнгоо дунда суурхахал ёһоороо суурхана.

Ч-Ц. САНЖИЕВ,
Ст. ОЧИРОВ.

Баргажан.

ГАЙХАЛТАЙ, СЕЛЬСОВЕТ АНИРГҮЙЛ

Хабарай тарилга түлэг дундаа. Үргэн уужам тала дайдаар үнэгэнэй харанхын мүлхижэ ябахадашье, тэндэ галнууд яларан гүйлдэнэ, зуун зүгые үүрэй толоной дурдам сагаан пулаадаар һэбихэдэшье «булад хүлэгүүдэй» хүнхинөөн замханагүй. Тарилга. Ерээдүйн ургасын хуби заяа шиидхэхэ сүлөөгүй саг.

Тарилга, хуряалгын үедэ полевой стан механизаторнуудай хоёрдохи гэрынь болодог. Тиимэһээ культурно-ажаһуудал, эмнэлгэ, худалдаа наймаанай талаар тарилгашадые хангаха хэрэг — мүнөөдэрэй шухала зорилго.

Зэдын аймагай «Мир» колхозой Хара усан гэжэ газарта байдаг полевой станда ошоод үзыт. Сагаадагданхай, һарууль уужам гэр соо ороходоо, ямар нэгэн эмнэлгын байшан соо орошобоб гэжэ һанахат. Аятай зохид. Ханаарнь уряа, лозунг, плакадууд. Улаан булан соонь бүришье тааруу. Стол дээгүүр газетэ, журнал аятайгаар табигданхай. Механизаторнуудай ажалай дүн харуулһан самбар яларна.

Энэ тракторна бригадын полевой стан дээрэ автолавка ходо ерэжэ байдаг. «Дашадылык Бадмаев — ходо гүйлгөөд ерэдэг, эд бараа, эдеэ хоолоор ороойдоошье яданагүйбди»— гэжэ тэндэхи механизаторнууд мэдүүлнэ. Нютагай медицинын хүдэлмэрилэгшэд механизаторнуудаа мартанагүй, медицинскэ аптечкэ, санбюллетень эмхидхэнхэй.

Энээнэй урда тээ механизаторнууд полевой стандаа хоножо үгэдэггүй, мотоциклнуудтаа һуугаад, гүйлгэжэ гэртээ харидаг һэн. Энэ хэрэгые Бургалтайн сельсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Тункеев, тракторна бригадын бригадир нүхэр Очиров гэгшэд хаража үзөөд, хэды ехэ сагай дэмы хосоржо байһые механизаторнуудта ойлгуулаа. Харин мүнөө ажалдаа баран байдаг болоо. Бургалтайн клубые даагша Мыдыгма Жамцуевагай хэһэн ажал ехэ. Ажалай түрүүшүүлэй ажалые олоной дунда жэшээ болгон, хөөрэлдөө үнгэргэнэ.

Хэды тиибэшье, полевой стан гээшэмнай гансал түхеэрэлгэ гоёороо болодоггүй, тэндэ ябуулагдадаг соёл гэгээрэлэй хүдэлмэри ехэхэн удха шанартай. Жэшээлхэдэ, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Гэгээтын отделениин полевой стан сагаадаатай, плакат, лозунгнуудаар баян. Буландань радиоприёмник тодхоотой. Саг зуура ороод гарахада, ёһоор гоё гэжэ һанамаар. Үнэн дээрээ, эндэ соёлой ямаршье хүдэлмэри ябуулагданагүй. Агитатор бии юм гү, али үгы гү?— механизаторнууд мэдэнэгүй. Тэрээнһээ гадна газетэ, журналнууд эндэ асарагданагүй.

Тооһон соо ажаллажа байһан механизатор гэнтэ ойлгомторгүй гар, хүлөө адаг даа. Медицинскэ аптечкэ гэжэ оройдоошье байхагүй. Механизаторнуудай олонхинь гэртээ харишана. Полевой станда гансал үдэрэй эдеэлэлгэн эмхидхэгдэнхэй. Хэды шэнээн үнэтэй саг дэмы хосорноб?

Энэ колхозой Бага Наринай отделениин полевой стан. Штукатурка хэгдэхэ гэжэ ханаарнь зомгооһо хадажархиһан заахан таһалга. Ханадань нэгэшье лозунг, плакат үгы. Механизаторнуудай байрладаг нүгөө таһалгада һая штукатурка хэгдэжэ байнхай. Хэзээ бэлэн болохо стан бэ? Эндэ газетэ, журнал асарагданагүй, медицинскэ аптечкэшье үгы.

Иимэ байдалда Гэгээтын сельсовет абяа аниргүй. Гайхалтай!

А. ДОНДОКОВ.

Зэдэ.

Генри УИНСТОН

ҺАЙН ҺАЙХАН ЁҺО ЗАНШАЛТАЙ ГОРОД

(Хоёрдохи бэшэг)

...Ленинградта ерээд байбаб. ...й найман саг. Вокзалһаа сэ...тиница ошоһоной һүүлээр нэ...ы болоод город харахаяа ма...р ябабабди. Ленинградай гоё ... боложо байһаниие харахада, ...зон айлшадаа хүндэмүүшээр ... гэжэ оло дахин дуулаһанаа ... бэеэрээ үзэхэдэ гайхалтай ... байба.

...най революциин бадарһан ...а ха юм. Үбэлэй ордон худар ...буунуудаараа нэергэжэ, хүн ...эй түүхэдэ шэнэ үе сагай ...эй дохёо үгэһэн суута «Ав...дээрэ гараабди. Тэрэ буунуу...үн газар дэлхэйн хэдышье ...булангуудта дуулдаһан бай...

...ээ тэрэ «Аврора» Невагай ...хажууда хэтэ мүнхэдөө та...ай. Хуушанай крейсер дэл...хоёрдохи дайнай жэлнүүдтэ ...удһаа городоо хамгаалсаха ...нуудта хабаадалсаһан бай...түүхэтэ кораблиие харахаяа ...и хэдэн зуу мянган хүнүүд ...» дээрэ гарадаг, эндэ алба ...хуушанай матросуудтай, да...албантай танилсадаг, эдир ...ецуудтай хөөрэлдэдэг.

...най һүүлээр В. И. Ленинэй ... Октябриин востаниие хүтэл...эн Смольныдо ороббди. Ма... Владимир Ильичэй кабинет ...уваа. Смольный дотор эб най... тухай декредтэ Ленин гараа ... юм. Совет засагай түрүү...декрет гаргаһаниинь ехэл ...удхатай.

...йн хоёрдохи дайн хэды ехэ ...ы хэһэн, хэдэн миллион со...нүүдэй ами наһа абаашаһа...элитэ. Гитлершүүд Ленин...илангаяа ехэ хохидол ушаа...ан байгаа. Энэ город 900 хо...оо дайсанда хүреэлэгдэнхэй байһан юм. Город соо һууһан хүнүүд үдэр бүри баатаршалга гаргадаг байба. Дайсад Ленинград дээрэ 5 мянган тэһэрдэг, 100 мянган шатаадаг бомбонуудые, 150 мянган артиллериин һомонуудые хаяһан байна. Тиихэдэ 10 мянган гэр сүм һандарһан. Ленинградта гитлершүүдэй ушаруулһан хохидол 5,5 миллиард түхэригэй сэнтэй гэжэ тодорхойлогдоо.

Хүреэлэлгын үедэ наһа бараагшадай хамтын хүүрнүүдтэ 700 мянган хүн хадагалаатай. Тэдэнэй нэгэнэйнь хажууда—революциин түйлалтые ами наһаараа хамгаалалсан, нацистнуудые бута сохилгодо хубитаяа оруулалсаһан баатарнуудай нэрэ соло мүнхэлһэн памятнигай хажууда — удаан зогсоо һэм. Һайн дураараа бэшүүлжэ 200 мянган ленинградайхид дайлалдахаяа ошоһон юм гэжэ намда хэлэбэ. Тэдэнэй дунда 40 мянганиинь басагад, эхэнэрнүүд байгаа. Ленинградые хамгаалга түүхэдэ үзэгдөөгүй баатаршалга харуулаа.

Үнэхөөр сүлөөтэ арад өөһэдынгөө түйлалтануудые хамгаалхадаа юугээшье хайрладаггүй байһыень Ленинградые хамгаалагшад харуулһан байна. Тэрэ үедэ США-гай президент байһан Франклин Д. Рузвельт ленинградайхидай баатаршалгые үндэрөөр сэгнэһэн юм. 1944 оной майн 17-до Ленинградта эльгээһэн грамота соогоо иигэжэ бэшэнхэй байдаг: «Ленинградай шэн зоригто сэрэгшэдэй, эрэшүүл, эхэнэрнүүд болон үхибүүдэй гайхамшаг дурасхаалда Америкын Холбоото Штадуудай арад зоной нэрэһээ энэ грамота Ленинград городто барюулнаб. Эдэнэр таһалгаряагүй бомбодуулжа, хүйтэн нойтондо, үлэсхэлэн байдалда, ухэл үбшэндэ нэрбэгдэн зобобошье, 1941 оной сентябриин 8-һаа 1943 оной январиин 18 болотор түрэл городоо амжалтатайгаар хамгаалжа, Совет Социалис Республикануудай Союзай арад зоной, дэлхэйн бүхы арадуудай айхые мэдэхэгүй баатар зоригтой байһые харуулаа».

Ленинградайхидай хамтын хүүрэй хажууда ошоходоо, эдэ үгэнүүдые һанаандаа оруулаа һэм. Нацистнуудай хэрзэгы зэрлиг ааша гаргажа, хүн дүрсэеэ алдаһые эдэ хүүрнүүд баһал һануулаа. Эдэ дайсад дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалис гүрэниие үгы хэжэ, хүн түрэлтэнэй түүхэ хубилгахые һэдэһэн юм. Ленинградта дары орохоб гэжэ Гитлер бардамнаһан байгаа. Тэрэнэй хүндэлэлдэ «Астория» гостиница соо сайлалга хэхэ үдэр гаргажа, фашис генералнуудтаа уряалнуудые эльгээһэн байха. Тиигэбэшье Ленинградые хамгаалагшадай, бүхы совет арадай эрэлхэг зоригтой дайралдажа, бута сохигдоо бэлэй.

Ленинградые хамгаалгын музейдэ орожо, тус городой тэрэ үеын хүнүүд тухай мүнхэ түүхэ шагнаа һэм. Путиловска нэрэтэй байхадань Ленинэй үгэ хэлэһэн, мүнөө Кировскэ болоһон заводой хүдэлмэришэд элдэб буу зэбсэгүүдые, танкнуудые бүтээн гаргадаг байба. Тиихынгээ хажуугаар буу барижа предприятинуудаа хамгаалалсадаг байһан юм. Немецүүд заводһоо саашаа гурбан кварталай газарта байгаа һэн.

Ленинградай зон үлэсэжэ, уһагүйдэжэ, үбшэлжэ зободог байба. Городой зургаан зуу мянга гаран хүн үхэһэн юм.

Байдалын айхабтар хүндэ байгаа. Ладожско нуурай мүльһэн дээгүүр гаргагдаһан нариихан харгыгаар Ленинград холбоотой байһан. Тэрээгүүр эдеэ хоол, түүхэй эд, түхеэрэлгэнүүд асарагдадаг бэлэй. Тэрэ харгые «ами наһанай харгы» гэжэ нэрлэдэг һэн гэнэ. Хэды хүшэр хүндэ байбашье һаань, город доторхи хүдэлмэри нэгэшье үдэр таһалдаагүй. Ленинградай эхэнэрнүүд станок даажа хүдэлдэг болоо. Тэдэнэр фронт ошоһон өөһэдынгөө эрэшүүлэй, эсэгэнэр ба аха дүүнэрэй орондо хүдэлдэг болоһон юумэл. Тэнхээгүй болоод үйлсэдэ хэбтэһэн хүнүүдтэ туһа хүргэхэ комсомолой отрядууд город соо бии болгогдоо һэн. 1942 оной үбэл айхабтар хүйтэн байгаад, шкаф, стулнуудые түлижэ бэеэ дулаасуулдаг байһан.

Дайсаниие диилэхэ байһандаа этигэдэгыень энээнһээ үлүүгээр ондоо юумэн харуулжа шадаха аал?

Таня гэжэ нэгэ заахан басаган тухай намда хөөрэжэ үгөө. Эгэшынгээ фронт ошоһые, түрүүшээр эсэгынгээ, удаа тээнь эхынгээ туража ухаһые, хожом гансаараа үлэһэн тухайдаа Таня дневнигтээ бэшэдэг байгаа. Тэрэниие комсомолшууд оложо, больницада асархадань, хожом болошоһон байжа, наһа бараһан юм. Тэрэнэй дневник үлөөд, хүнэй сэдьхэл хүдэлгэмөөр документ боложо, музей соо табигданхай.

Эсэстээ ленинградайхид диилээ! 1944 оной январиин 27-до баатар город хүреэлэлгэһээ гараһан байна. Ленинэй хото дайнай һүүлээр шархаяа бүтээжэ, бүри гоё һайхан болоо.

Петербургын 200 жэл соо оршон байха үедэ 15 миллион шахуу дүрбэлжэн метр байрын гэрнүүд баригдаһан. Харин мүнөө манай Ленинградта 1 миллион 200 мянган дүрбэлжэн метр байрын гэрнүүд (40 мянга шахуу байра) жэл бүри баригдажа тушаагдана.

Өөрынгөө гүрэниие өөһэдөө захирдаг арад зоной угаа ехэ юумэ хэхэ шадабаритай байһыень энээхэн жэшээ харуулна.

Ленинградай омогорхол болоһон Кировскэ завод тухай хэдэн үгэ хэлэхэмни. Хэрбээ таанартай уулзабал, 1924 ондо заводой үүдэээр түрүүшын совет тракторай гараһан тухай һинэй путиловецууд хөөрэхэ байха. Тэрэ үдэр хүнүүд баярлаһандаа уйлалдаа ха юм. Тэрэ заводой бүтээһэн олон тракторнууд мүнөө хилын саагууршье таранхай.

Ленинград орон доторхи эгээн томо городуудай нэгэн юм. Эндэ бүтээгдэһэн продукциин 70 гаран процентнь оронойнгоо бусад районуудта, хилын саана эльгээгдэнэ. 45 жэлэй турша соо иимэ амжалта түйлаһан нэгэшье город капиталис оронуудта байха аал?

Далайн онгосонуудые бүтээдэг Ленинградай Балтийска заводой бригадир, США ошожо ерэһэн Смирнов тухай намда хөөрэжэ үгөө. Совет орон доторхи хүдэлмэришэдэй ямар баяртай, жаргалтай байдагынь Смирновой жэшээ дээрэһээ харагдана. Нүхэр Смирнов СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Социалис Ажалай Геройн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Тиихэдэ США-гай штадай гү, али ороной засагай зургаанда һунгагдаһан нэгэшье хүдэлмэришэниие олохогүй байхат.

Американ хүдэлмэришэдтэ Смирновой хэлэжэ үгэхэ юумэ олон байха. Ленинградайхид, бүхы совет хүнүүд мэтээр, ерээдүйн һайн һайхан байдал байгуулхын тула шармайн ажаллана. Коммунизмын шэнжэ тэмдэгүүд мүнөөшье хаа хаанагүй харагдана. Городой гурбан зуу мянган хүдэлмэришэд коммунис ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Ленинградай олон хүнүүдтэй хөөрэлдөөб. Тэдэнэр бултадаа эб найрамдалтай байхые хүсэнэ. Америкын арад зонтой хани барисаатай байхые хүсэдэг тухайдаа хэлэнэд. Ядерна дай журөөдэгшэд ухаа муутайшуулай гэртэ хаагдаха байһандань ленинградайхид найдана. Түргөөр лэ тиигээ һаань, бури һайн бэлэй гэлсэнэ! Энээниие арсахын аргагүй.

(АПН).

...ниинь манай газетын ...айн 17-ной номерто)

Хэниинь илагша ааб?

Кукуруза—комсомолшуудай ургамал гэлсэдэг болошонхой. Теэдшье залуушуулай ургуулаагүй һаа, хэн ургуулхаб? Ушар иимэһээ комсомол хүбүүн Шагдар Нимаевай даадаг звеногойхид «полиин хатанай» баян хэшэгтэ хүртэхэ зорилго табинхай. Тэдэнэр 100 гаран гектар газарая уһалжа дүүргээд, һаяын үдэрнүүдтэ бэшэ участогуудтаа ажаллажа эхилбэ. 5-дахи бригадын Владимир Цыбикмитовэй звеногойхид кукуруза тариха газараа уһалжа эхилһээр баһал үнинэй.

Залуу наһатан мүрысэжэ байгаад ажаллаха дуратай ха юм. Комсомол-залуушуулай эдэ хоёр звенонууд баһал өөһэд хоорондоо мүрысэдэг, горитой уялгануудтай. Мүрысэгшэд гектар бүриин дунда зэргээр 300 центнерһээ доошо бэшэ ургаса абаха зорилго табинхай. Хэниинь илагша ааб?

И. ГЕНИНОВ,
Мухар-Шэбэрэй управлениин «Знамя Ленина» колхозой гэшүүн.

БУРЯАД ҮНЭН
3-дахи нюур.
1964 оной майн 20.

ЭНЭЭН ТУХАЙ ВЛАДКО ХӨӨРЭЖЭ ҮГЭХЭЛ ҺЭН...

Гол мүрэнүүдээр тамардаг суднануудые Советскэ Союзай захилаар бүтээдэг Комарно городһоо Братислава ошожо ябабабди. «Татра—603» машинамнай шоссе дээгүүр ниидэһэн мэтээр шуумайна. Спидометрэй 120 километр харуулаашье һаань, айхабтар түргэн ябаһанаа обёороогүйбди. Тиигэбэшье урдамнай ябаган хүнэй гэшхэлхэнь харагдаба.

— Мартин, байлгыш,— гээд словак Владко нүхэрни жолоошондо хандаба.— Нүхэр, хайшаа зорижо ябанабши,— гээд үүдээ нээхэ зуураа нүгөөдэһөө асууба.

— Прага ошохомни.

— Нээрээ гү? 500 километр ябагаар ябахашни гээшэ гү? Мантай һуулса.

Хараха янзада хорин таба наһанай хүбүүн бэлэй. Тэрэнэй машинада һуумсаарнь, Владко:

— Хаанахи бэлэйбши?—гэнэ.

— Аргентинэһээ. Нээрээшье, сэхыень хэлэнэб. Түрэлхидтөө Чехословаки айлшалжа ерээб,— гээд аниргүй болошобо.

— Эндэ үлэхэ гэжэ шиидээб.

— Манда һайн байба ха юм,— гээд Владко һонирхоно.

— Ондоохоноор хэлэнэ хаш. Эсэгэмни Чехословакиһаа үни хада гаража ошоһон юм. Тиихэдээ юундэ нютагаа хаяжа арилдаг байгааб гэжэ та мэдэнэ бэзэт. Харин мүнөө эсэгымни хэлэдэгһээ тад ондоо болонхой.

— Зүб лэ хэлэнэш даа, нүхэр. Нээрээшье юумэ нилээд ехээр хубилаа. Олон юумэ шамда хөөрэжэ үгэхэ һэм. Теэд ши һайса ойлгоо хэбэртэйш. Өөрөө хаража, ажаглыш даа...

Чехословакиие «бишыхан, бирагүйхэн гүрэн» гэжэ баруун тээхи политигуудай хэлэдэгынь, энэ ороной хэдэн зуугаад мянган хүн зоной аяар холын оронуудаар жаргаланта байдал бэдэржэ ошоһониинь хэзээ заяанда, үни сагта болоһон, мүнөө үнэншэхөөршье бэшэ мэтээр һанагдана.

19 жэлэй саада тээ совет танкистнууд Прагада дайгаа дүүргээ бэлэй. Владкогой эсэгэнь илалта хүрэтэр жэл болоогүй байхада фашистнуудай һомондо дайрагдажа наһа бараа һэн. Тиихэдэ Дукла шадар партизануудай отрядта ябалсаһан юм. Эгээл энэ үеһөө Владко хөөрөөгөө эхилхэ һэн.

Теэд тэрэ Аргентинэһээ ерэһэн хүбүүн бултыень өөрөө ойлгоо бшуу. Ямар юумэ тэрэниие эндэ үлэхэ бодол түрүүлээ хаб? Түрэлхидэй ехээр салин абадагынь, болбосон байра, мүнөө үеын мебель, телевизоршье татаһан байжа магад. Теэд хари газарта зобожо, тулижа ябаһан энэ залуу хүбүүн гол шухала юумыень ойлгожо абаа. Ажабайдалдаа, бэе бэедээ, ажалдаа хүнүүдэй ёһоор хандадаг болоһыень ойлгоо бшуу. Владко тэрээндэ нэгэ иимэ жэшээ дурадхаха һэн: дүрбэн жэлэй туршада ороной хүдэлмэришэд, алба хаагшад миллион үлүүтэй новаторска дурадхалнуудые оруулаа. Энэнь Чехословакиин хүн зоной наймана, нэгэниинь уралан нарижуулагша, шэнэ юумэ үүсхэгшэ болоно гэһэн удхатай. Хүнүүд баяжахын тула иимэ үүсхэл гаргана гээд зарим буржуазна журналистнууд тайлбарилхые оролдоно. Теэд гансахан наймандай Чехословакиин ажалшад барилганууд дээрэ зуу гаран миллион часай туршада һайн дураараа хүдэлһэн, 800 үлүүтэй спортивна талмай хэдэн арбаад спортын зал, соёлой байшангуудые ямаршье түлбэригүйгөөр барилсаһан байна! Энээниие тэдэнэр яажа тайлбарилагша aaб?

Тэрэ хүбүүн хаанаһаа ябаа хаб? һуража абаагүйдөө шаналмаар. Тэрэнэй эсэгэ Словакиин нэгэ тосхондо ажаһуугаа гэжэ ойлгохоор. Словаки... Тэрэ үедэ Словакиие ядуу тулюур байдалтай хизаар гэжэ нэрлэдэг һэн. Хаа яахан газарта заводой хоолойнуудаар хара утаанай бадхан гараханиинь харагдагша бэлэй. Машина гээшые таряашад нюдэндөөшье хаража үзөөгүй байгаа.

Харин һүүлэй 16 жэлэй туршэ соо Словакида 300 шэнэ фабрика, зоводууд баригдаһан! Городуудта 16 институт, университедүүд нээгдэһэн. Капиталис Чехословакида хүнэй һанаа үнөөндэшье ороогүй юумэ мүнөө арадай засагай үедэ бодото дээрээ бэелүүлэгдэнхэй. Тугаар мантай ябалсаһан хүбүүн Кошице город ороо ха гү? Орон доторооо эгээн томо, Зүүн Словакиин металлургическа заводой барилга тэндэ хэгдэжэ байна. 1948 ондо бүхы Чехословакида хэды шэнээн булад шудхагдагша һэм, тиимэл хэмжээтэй булад гансахан энэ заводто жэл бүри шудхагдаха. Хэмэл утаһанай шэнэ комбинадай бодоһон Гуменой городые үнөөхи хүбүүмнай хараа ха гү?

Тиибэшье Братислав городой нэгэ заводой юрын хүдэлмэришэн Владко тэрэ хүбүүндэ иигэжэ хэлээ һэн:

— Нүхэрни, зоримгой яба. Бүхы юумые хаража, бодожо үзэ. Тиигээл һаа, түрэл оронойнгоо аша туһада ажаллаха гээшэ ямар ехэ жаргал гээшэб гэжэ ойлгожо абахаш.

Е. ЧЕРНОВ.
(АПН).

„Баргажанай үнэн"—Хүнтэйдэ

Тарилгын хүдэлмэри һайнаар, саг дарыдань үнгэргэхэ хэрэгтэ ажалшадые зоригжуулхын тула «Баргажанай үнэн» Хүнтэйдэ гэһэн багахан тусгаар газетэ хэблэн гаргагдана. Түрүүшын номер «Тарилгаяа богони болзор соо дүүргэе» гэһэн гаршагтайгаар гараа.

Газетын хоёрдохи номер «һайн шанартайгаар тарилтын хүдэлмэри ябуулая» гэһэн гаршагтайгаар тараба. Энэ газетын хуудаһанда хэн түрүүлнэб, хэн хамагһаа хойнтожо ябанаб гэжэ нэн түрүүн соносхогдоно. Эндэнь баһа «сошордомо дохёонууд» бии. Энэ тэрэ залхуу, зайран механизаторнуудые шүүмжэлһэн шог, ёгто зурагуудшье аржыса тамгалагдана.

Энэ газетэ нэгэ үдэрэй туршада управлениин ажахынуудай бүхы полевой стануудта тараагдана.

С. ОЧИРОВ.

Хориһоо мэдээсэнэ

АРТИСТНАР АЙЛШАЛБА

Манай театрнуудай артистнарай хүдөө гарахада тэдэниие арад зон ехэ халуунаар угтадаг, наада энеэдыень ухаангүй һонирходог гээшэ. Мэнэ һаяхан оперо ба баледэй театрай бүлэг артистнарай ерэхэдэ Хори тосхоной ажалшад баһал тиимээр угтаа.

Соёлой байшан соо тэдэнэр наада табиба. Дуун, хатар, шог зугаа булта һонин байгаа.

Илангаяа нютагайнгаа басаган Гомбоева-Языкова, Николай Ян вен-тун, Тарас Карпов, Панчуков гэгшэдые ехэ һайнаар угтаа.

НОМОЙ БАЗААР

Һаяхан Хори тосхоной номой магазинай хүдэлмэрилэгшэд базаар эмхидхэжэ, наймаа хэбэ.

Газаа гонзойһон ута тагууд дээгүүр элдэб шэнэ номууд табигданхай аржыжа байбад. Хүн зоншье олоороо сугларжа, наймаашье «хурданаар гүйгөө».

— Жиирэй үдэртэ орходоо, хоёр дахин ехэ мүнгэнэй ном худалдаабди,— гээд магазиниие даагша Мария Доржиева хөөрэбэ.

ШЭНЭ БОЛЬНИЦА

Худанай модоной промхозой түб һуурин Сулхара тосхондо һаяхан 25 оройтой больница ашаглалгада үгтэбэ.

Эндэ түрэлгын отделени, изолятор, амбулатори гэхэ мэтэ бии. Тиихэдэ хубсаһа угааха газартай машинын байра баригданхай. Энэ шэнэ байшан халуун уһанай ууралаар дулаасуулагдаха юм.

Һаяхан түрүүшын эхэнэр нарайлжа, шэнэ хүн, шэнэ гэр соо тоонтотой болобо.

БАГАШУУЛЫЕ БАЯСУУЛБА

Хори тосхоной хэдэн зуугаад багашуул һая наашыншье иигэжэ баясаагүй байгаа ёһотой. Теэд хэн тэдэниие хүхеэгээб? Айлшаар ерэһэн Шэтэ хотын кукольна театрай артистнар. Тэдэнэй һаяхан харуулһан зүжэгые ухибүүд үни удаан мартахагүй байха.

«ЛИ-2» САМОЛЕТ БУУДАГ БОЛОБО

Бүри һая болотор агаараар зүүлжээ баруулжаа һүндэлдэг томо томо самоледуудые хориинхид хараад лэ гээгдэдэг һааб даа. Харин мүнөө 28 һуурита й «ЛИ-2» самоледто һуужа, һанаһан тээшээ — Улаан-Үдэ гү, али Шэтэ ошоод ерэхэ аргатай болобо.

Энэ самолет үдэр бүри буудаг болоо. Иигэжэ үшөө нэгэ шэнэ сагай шэнжэ эндэхид бэеэрээ үзэбэ хаш.

Н. ГАЛДАНОВ.

АН—АЛТААР СЭНТЭЙ

Антай арһые «зөөлэн алтан» гэжэ дэмы хэлээтүй байха. Үнэ һайнтай, үнгэ һайхантай ан үсхэбэрилгэ ажахын ашаг ехэтэй һалбаринуудай нэгэн.

Республикымнай түб — Улаан-Үдэ хотоһоо зүүн урагшаа хорёод километрэй хараада, ой модоор бүрхөөгдэһэн голой эрьедэ оршодог ангай совхоз жэл ерэхэ бүри улам ургана. Совхозой ажахын ургахатай хамта тэрэнэй хүдэлмэришэдэй һууриин тосхон ургэдэнэ. Тус тосхондо шэнэ гэрнүүд олоор бодоо. Найман жэлэй һургуулиин 2 дабхар байшан, столово, эдеэ хоолой, эд бараанай магазинууд, соёлой байшан — тэрэ ойн дундахи тосхоной шэмэг болонхой.

Совхоз ангай арһа гүрэндэ тушааха жэлэйнгээ түсэб холо үлүүлэн дүүргэһэн байна. Эндэ үсхэбэрилэгдэдэг халтар хара үнэгэнэй, норкын арһан үндэр сэгнэлтэ абадаг байха юм. Жэшээнь, тэдэ амитадай арһан орон доторoo үргэнөөр хэрэглэгдэхэһээ гадна, хари гүрэнүүдтэ үнгэргэгдэдэг уласхоорондын яармагуудта эльгээгдэнэ.

Мүнөө совхоздо түл абалга амжалтатайгаар үнгэргэгдэжэ байна. Түлнүүдые гарза хоролтогүй һайнаар абахын түлөө совхозой хүдэлмэришэд энэ хүдэлмэриие бэлэдхэл һайнтайгаар угтаа.

— Түл абалгада бэлэдхэлэймнай шалгалтын халуун хаһа оробо,—гэжэ совхозой директор Дмитрий Васильевич Лошкарев хөөрэнэ. Үнэхөөрөө энэ шалгалтань тэдэнэрэй хүдэлмэриин дүй дүршэл дээрэһээ харагдана. Совхозой коллектив норкын түл абаха түсэбөө уласхоорондын һайндэр—Майн нэгэн хүрэтэр дүүргэжэ, ехэ амжалта түйлаа.

Түл абалгаар ажалдаа эрхим үрэ дүн түйлаһан түрүү бригада болон хүдэлмэришэд олон. Светлана Ивановна Булаевагай даадаг бригада байгша ондо норкын 8400 түл абаха түсэбтэй байһан аад, тэрэниие гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлһэнэй, һайнаар харуулһанай ашаар 8800 түл абаад байна.

Совхоздо ан үсхэбэрилгын дүршэл шадабаритай болоһон түрүүшүүл захаһаа. Тэдэнэй тоодо ан үсхэбэрилэгшэ Евдокия Абрамовна Казакова ороно. Энэ нүхэр Улаан-Үдэ ерэхэһээ урид Москва шадарай ангай совхозуудта хүдэлжэ, нилээд дүршэлтэй болоһон хүн. Евдокия Абрамовна эндэ хүдэлмэрилһэн үе соогоошье ажалай эрхим үльгэр жэшээ харуулна. Һүүлшын хоёр жэлэй туршада түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо олон түл абажа, тэдэниие бүрин бүтэнөөр ехэ болгоо.

Халтар хара үнэгэ үсхэбэрилдэг бригаданууд түл абалгые мүн лэ һайнаар үнгэргэжэ байна. Коммунис ажалай ударник Татьяна Федоровагай хүтэлбэрилдэг бригадынхид үнэгэдэй түл олоор абаһан амжалтатай. Тэрэшэлэн коммунис ажалай ударнигууд А. П. Орлова, В. Н. Тетерина, Е. М. Копылова, Т. С. Свинина, Р. И. Босурманова болон бусад алдар сууда гараһан хүдэлмэришэд.

Совхозой бүхы коллектив түл олоор абаха, эрхим шанартай ангай арһа гүрэндөө тушааха гэһэн социалис уялгаяа бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ байна.

Д. ШАГДУРОВ.

БҮХЭШҮҮЛЭЙ МҮРЫСӨӨН

Дүрэ буляалдаагаар өөр хоорондын болон командын түрүү һуури эзэлхын түлөө болоһон мүрысөөндэ республикын 60-аад бүхэшүүл сугларaa. Эгээл хүнгэн бэетэйшүүлэй дундаһаа «Буревестнигэй» түлөөлэгшэ А. Чулдук гэгшэ бүхы уулзалгануудаа шадамар бэрхээр үнгэргэжэ, республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэнэ. Бүхэшүүл Цыденов, Готолханов гэгшэд хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлээ. Хүнгэншэт бэетэйшүүлэй мүрысэхэ болоходонь, «Спартак» бүлгэмэй спортын зал соо сугларагшадай дунда хүлгөөтэй болоно. Юуб гэхэдэ, эдэнэрэймнай дунда сэбэр һайханаар барилдаагаараа суурхаһан нэгэдэхи разрядтай бүхэшүүл В. Баймеев, М. Харпухаев, Ц. Ардуев, Л. Асачаков, спортын мастер Н. Ивахинов болон бусад бии юм. Эдэнэр сооһоо спортын мастер Нима Ивахинов бүхы барилдаагаа гоё һайханаар, нэгэшье бүхэдэ хаягдангүй үнгэргэжэ, чемпионой нэрэ солодо хүртэнэ. Спортын залуу мастер Нима Ивахинов түгэсхэлэй тулалдаан хүрэтэр Бочнев («Труд»), Лубханов («Хяагта»), Еремеев («Буревестник» Ардуев, Харпухаев) хоюулаа («Урожай») гэгшэдые шүүжэ шадаа бшуу. Түгэсхэлэй тулалдаанда Виктор Баймеевтэй барилдаха болоно. Хоорондоо ана мана тулалдадаг эдэ хоёрнай нилээд удаан барилдабашье, хэниинь хэнээшье хаяжа ядаа. Тиигэжэ эдэнэрэй уулзалга 3:3 гэһэн тоотойгоор дүүрэжэ, Ивахиновынь чемпион болобо ха юм.

«Урожай» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Владимир Халтанов хүнгэн бэетэйшүүлэй дундаһаа шалгараа. Хэдэн бүхэшүүлтэй сэбэр һайханаар б... дажа, шүүжэ гараһан энэ бүхэ... пионой нэрэдэ хүртэхынгөө х... гаар, «Буряадай залуушуул... тын шанда хүртэбэ.

Хүдөөгэй түлөөлэгшэ ... Хяагтын бүхэ Богдановые ... хүндэ бэетэйшүүлэй дундаһаа ... пионой нэрэдэ хүртөө.

Команда бүхэнэй дүн гарг... «Урожай» бүлгэмэйхид хамт... рэнь 16 очкотой боложо, ... һуури эзэлһэн байна.

Мүрысөөндэ эрхимлэһэн ко... бүхэшүүлдэ ВЛКСМ-эй обкомо... публикын спортын бүлгэм боло... хинүүдэй союзай соведэй зүгһ... дэлэлэй грамота, алтан медал... барюулагдаа. «Урожай» б... команда Буряадай комсомолш... 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан ... гаар шагнагдаба.

Н. ИВАНО...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бүхэнэр В. Ба... В. Гармаев хоёрой барилдаана... Бар хүсөөр ехэ Баймеев Гарм... үргэжэ абабашье, диилэжэ шада... Л. ХАЙДУРОВАЙ ф...

Шатар

ЭРДЭМТЭДЭЙ КОМАН... ЭРХИМЛЭЭ

Шатараар «Буревестник» ... мэй түрүү һуури эзэлхы... эхилһэн мүрысөөнэй һүүлшы... дан үнгэргэгдэбэ. Һүүлшын ... урда тээ хүдөө ажахын инст... команда 32 очкотой түрүүл... һан. Теэд һүүлшын наадана... гэгдэхэдэ тус институдай ... шатаршад бираагүй. Жэшээнь ... терта кандидадууд Мункоев, ... доев гэгшэд технологическа ... тудай командын түлөөлэгшэд ... дылмеев, Шибанов гэгшэдтэй ... хадаа тэнсэһэн байна. Эхэнэр ... таршад сооһоо республикын ... ной нэрэ солодо хүртэһэн ... Гармаева Улымжиевада шүүг... Тиигэжэ мүрысөөнэй дүн гарг... 8,5:6,5 гэһэн тоотойгоор хүдө... хын институдайхид шүүжэ, ... дээрэнь 40,5 очкотой ... Нүгөөдэ — эрдэмтэдэй, багш... институдай командануудай ... үнгэргэгдэһэн наадада эрд... 10,5:4,5 очкотойгоор шүүжэ, ... һуури хубаагдажа шадаа. Удх... һууриие технологическа, багш... рай, Зүүн-Сибириин культуры... титудуудай команданууд ... байна.

ШҮҮБЭРИ ТҮЛЭЛГЭ ҮРГЭЛЖЭЛЬЕ...

1964 ондо гаргагдажа байгаа лоторейн билет республикымнай арад зоной дунда үргэнөөр тараагдана. Лоторейн гаргагдаха бүхэндэ бүхы биледынь болзорһоо урид худалдагдашана. Жэшээлхэдэ, хоёрдохи гаргалгынь болзор охор — оройдоо 47 хоног соо тараагдаха байгаа.

Хойно хойноһоо номертой зуун хэһэгээр багсалагдаһан билет абагшад олон байба. Гансахан Улаан-Үдэ хотын нөөсэлгын кассанууд 32200 түхэригэй билет худалдаа.

Мүнөө нөөсэлгын кассанууд 1964 оной апрелиин 2-то болоһон тиражаар тудагдаһан шүүбэринүүдые түлэһөөр. Түлэлгын түрүүшын үдэрнүүдтэ хэдэн зуугаад золтой талаантай хүнүүд нөөсэлгын кассануудта ерэжэ, шүүбэреэ шалгуулаа. Тиихэдэнь 8 хүнэй билетдэ «Ока», «Мир», «Саратов-2» гэжэ холодильник, 18 хүнэй билетдэ ковер тудаа. Тэрэшэлэн олон хүн хубсаһа угаадаг машина, мотовелосипед, фотоаппарат, радиоприемник гэхэ мэтые шүүгээ.

Геологоуправлениин хүдэлмэрилэгшэ А. А. Козыкин, пенсионер Д. Н. Скольчикова, хүдэлмэришэн Н. Н. Чеченева, бухгалтер Ф. К. Губанов гэгшэд 30 мүнгөөр холодильник шүүһэндээ баяртай. Г. Д. Кузякин, В. Н. Харламов, М. В... ков гэгшэд хубсаһа угаадаг м... на, А. И. Шадрин, И. Г. Со... М. А. Чувашов гэгшэд мотове... пед, А. Н. Андренчева, М. Ф. ... ряева, Г. Г. Горяшина гэгшэд ... вер шүүбэд.

Эхэнэрнүүдэй уласхоор... һайндэрэй урда тээхэнэ лото... билет тон олоор тараагдаһан ... Юуб гэхэдэ, энэ билет бэлэг... гогдон бэе бэедээ үгтэлсэһэн ... юм. Пенсионер К. Н. Устюжани... аша басаган Люсиин хүгшэн эж... бэлэглэһэн биледээр хубсаһа ... даг машина шүүжэрхиһэн байна.

09010 серитэй 144 номерой ... лет Коля хүбүүн эхэдээ бэлэг ... байна. Тиигэжэ С. Ф. Бугай ... 84 түхэригэй ковер шүүж... Олохон эжы, хүгшөө, эгэшэ, д... бэлэгэйнгээ биледээр горит... юумэ шүүһэн байна.

Бага билет абаһан Михаил ... веевич Удальцев 210 түхэ... «Мир» холодильник шүүгээ.

Лоторейн биледэй хоёрдохи ... галгаар хамта дээрээ 19 ... түхэриг түлэгдэбэ.

Лоторейн гурбадахи билет х... олоор абана. Тэрэнэй тираж ... оной майн 20-до болохо.

А. ПОЛОВНИКО...
Улаан-Үдын 301-дэхи нөөсэл... кассые даа...

Швейцариин ажалай партиин VIII съезд хаагдаба

ЖЕНЕВЭ, майн 18. (ТАСС). Швейцариин ажалай партиин VIII съезд мүнөөдэр хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Партиин генеральна секретарь Э. Воогой, партиин хүтэлбэриин гэшүүд А. Мюрэ, А. Трюба гэгшэдэй элидхэлнүүд тушаа 25 хүн үгэ хэлээ.

Съездын делегадууд үгэ хэлэхэдээ, олониитэтэй холбоо барисаагаа үргэдхэн бэхижүүлхэ, предприятинуудта партиин үзүүлдэг нүлөөе саашадань дээшэлүүлхэ, хүдэлмэришэн ангиин нэгэдэмэл ябуулгые хангаха, демократическа хүсэнүүдэй фронтые үргэдхэхэ тухай уряалһан байна.

Партиин эмхидхэлэй хүдэлмэри һайжаруулха, соёл сурталай хүдэлмэриие эдэбхитэй болгохо хэрэгтэ элидхэлшэд, үгэ хэлэгшэд ехэ анхарал хандуулаа.

Уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые бэхижүүлхэ, марксизм-ленинизмые арюун сэбэр байлгаха шухала гэжэ съездын делегадууд онсолон тэмдэглэһэн байна.

Политическэ байдал болон партиин зорилго тухай резолюциие, эмхидхэлэй асуудалнуудаар резолюциие, бусад документнүүдые ШПТ-гэй съезд баталан абаа, тэрэшэлэн Швейцариин ажалай партиин хүтэлбэрилхы органуудые һунгаа.

ШПТ-гэй генеральна секретаряар Э. Воог дахяад һунгагдаһан байна.

КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн О. В. Куусиненай дурасхаалые съездэ хабаадагшад минута соо абяа аниргүйгөөр зогсожо ёһолон хүндэлһэн байна.

ОАР-ай правительствын дурадхал

КАИР, майн 18. (ТАСС). Аравиин хахад аралай урда талын районуудай хүн зондо эсэргүүгээр Англиин эзэрхэг түримхэй ябуулга хэжэ байһан тухай асуудал зүбшэн хэлсэхын тулада Араб оронуудай лигиин соведэй онсо яаралтай заседани зарлахые ОАР-ай правительство дурадхаа.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев Арабуудай Нэгэдэмэл Республикада.

Совет хүндэтэ айлшан, араб арадай хани Каир хотын ажаһуугшадта баяр ёһололой оршон байдалаар угтагдана.

ТАСС-ай фотохронико.

БУРЯАД ҮНЭН

4 дэхи нюур.
1964 оной майн 20.

ХИЛЫН ГАДААҺАА

ФКП-гэй XVII съезд хүдэлмэреэ дүүргэбэ

ПАРИЖ, майн 17. (ТАСС). Францийн коммунис партиин XVII съезд мүнөө үдэшэ хүдэлмэреэ дүүргээ. Партиин шэнэ Уставые болон политическэ резолюциие съездэ хабаадагшад баталан абаа.

Партиин хүтэлбэрилхы органуудые съезд шэнээр һунгаа. Францийн коммунис партиин түрүүлэгшээр Морис Торез, генеральна секретаряар—Вальдек Роше һунгагдаа.

Съездын һүүлшын заседани дээрэ ФКП-гэй түрүүлэгшэ Морис Торез түгэсхэлэй үгэ хэлэһэн байна.

Кубын арадтай һанал нэгэдэлгын недели

МОЖ-ой уряа

ПРАГА, майн 18. (ТАСС). Куба дээгүүр США-гай самолёдууд тагнуулай ниидэлгэнүүдые хэнэ, США-гай зарим хүтэлбэрилхы тушаалтай түлөөлэгшэд Кубада бүдүүлигээр халдан ороно. Энээнтэй дашарамдуулан Кубын арадтай һанал нэгэдэлгын неделиие майн 24-һөө 31 хүрэтэр үнгэргэхэ тухай Журналистнуудай уласхоорондын организаци соносхоо.

Кубын арадай үнэн зүб хэрэгые дэмжэхыень, империалистнуудай һанаашалганууд тушаа һэримжэтэй байхыень дэлхэйн бүхы демократическа журналистнуудые МОЖ-ой генеральна секретарь уряалаа гээд ЧТК агентство дамжуулна.

Дж. Неругэй мэдүүлгэ

ДЕЛИ, майн 18. (ТАСС). Индиин Национальна конгресс гэжэ партиин бүхэиндиин комитедэй сессиин Бомбейдэ гурбадахи үдэрөө хүдэлмэрилжэ байхада, премьер-министр Дж. Неру делегадуудай үмэнэ үгэ хэлэһэн байна. Бүлэглэлнүүдтэ хабаадахагүй политикые Инди шууд сэхээр бэелүүлхэ, эб найрамдалай хэрэгтэ үнэн сэхэ зандаа байха гээд премьер-министр мэдүүлээ.

Советско-арабска хани барисаанай улам бэхижэжэ байһанай толотомо гэршэ

КАИР, майн 18. (ТАСС). ОАР-та Советскэ правительствые толгойлогшо Н. С. Хрущевой аяншалгада Каирай бүхы газетэнүүд гол анхаралаа хандуулһаар. Н. С. Хрущевой Луксор ошоһон тухай хэблэл дэлгэрэнгыгээр мэдээсэнэ, Порт-Саид тэрэнэй ошохоёо байһанда ехэ анхарал хандуулна. Египедэй газар дээрэ Н. С. Хрущевой аяншалжа байһые харуулһан олон фото-зурагууд урда мэтэ толилогдоно.

«Хрущев болон социалис литература» гэһэн ехэ статья Египедэй түрүү үзэл бодолтой поэт Хамиси «Аль-Гумхурия» газетэдэ толилоо. Литература болон искусствын асуудалнуудаар Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэнүүд совет уран зохёолшод болон литераторнуудта ехэ удха шанартай байхаһаа гадна, харин бүхы оронуудай түрүү үзэл бодолтой уран зохёолшодто ехэ удха шанартай гээд статья соо тэмдэглэгдэнэ.

Асуанай үндэр хаалтын түрүүшын ээлжээнэй барилгын түгэсхэгдэһэндэ газетэнүүд ехэ анхарал хандуулна. Үндэр хаалта хадаа энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха политикын, Советскэ Союзай болон ОАР-ай хоорондохи харилсаа холбооной, бүхы арадуудай аша туһын тулада зохёон байгуулхы ажал ябуулга эрхилхэ угаа ехэ арга боломжын бии байһые тодорхойлон харуулһан политикын үрэ дүн болоно гээд «Аль-Ахрам» газетэ түрүү бэшэг соогоо тэмдэглэнэ. Асуанай үндэр хаалта барилга арабо-советскэ хани барисаае илангаяа эли тодоор гэршэлэн харуулна гээд статья соо хэлэгдэнэ.

Асуанай үндэр хаалтын түрүүшын ээлжээнэй барилгын дүүргэгдэһэнтэй дашарамдуулан президент Насерта Индиин президентын болон премьер-министрэй, Тунисай президентын, Кипрэй президентын болон Грециин премьер-министрэй эльгээһэн амаршалгын телеграммануудые газетэнүүд толилно.

Орденууд барюулагдаба

АСУАН, майн 18. (ТАСС-ай тусхай корр.). Асуанай үндэр хаалта барилгада хүдэлжэ байһан бүлэг олон совет болон араб мэргэжэлтэдтэ орденууд болон медальнуудые СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. П. Георгадзе, СССР-эй Энергетикын болон электрификациин талаар гүрэнэй үйлэдбэриин комитедэй түрүүлэгшэ И. С. Непорожний Асуанда энэ үглөөгүүр барюулһан байна. Тэдэнэр Асуанай үндэр хаалтын түрүүшын ээлжээнэй барилгада амжалта түйлаһанайнгаа түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар шагнагдаһан байгаа.

Орденууд болон медальнуудые барюулһанайнгаа һүүлээр М. П. Георгадзе, И. С. Непорожний шагнагдагшадые халуунаар амаршалаа.

Залуушуулай фестиваль хүдэлмэреэ дүүргэбэ

БЕРЛИН, майн 19. ТАСС-ай корреспондент Е. Башмачников иигэжэ дамжуулна:

Залуушуулай ниитэ Германиин фестиваль үсэгэлдэр эндэ хүдэлмэреэ дүүргэбэ. ГДР-эй бүхы округуудай хэдэн зуу мянган эдир залуу хүбүүд, басагад, Баруун Германиин болон Баруун Берлинэй олон мянган залуушуул фестивальда хабаадаа. Германиин милитаризмда болон тэрээнэй зүгһөө тохёолдуулагдадаг шэнэ дайнай аюулда эсэргүүгээр тэмсэхэ талаар немец залуушуулай нэгэн адли һанал эрмэлзэлгэтэй байһые фестиваль эли тодоор харуулаа. Германиин хоёр гүрэнэй үгэеэ ойлголсолгые хангаха зорилготой политика ГДР-эй правительство бэелүүлдэг. Иигэжэ үгэеэ ойлголсохо хэрэгтэ залуушуул фестивальда хабаадажа туһа нэмэри оруулалсаа.

Фестивалиин дүүрэһэнтэй дашарамдуулагдан, Берлинэй городской ратушада пресс-конференци болоо. Залуушуулай организацинуудай түлөөлэгшэд конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, фестивалиин амжалтатайгаар үнгэрһые тэмдэглээ, эб найрамдалай, бүхы немец арадай золтой хүбитай ерээдүйн түлөө тэмсэхые Германиин хоёр гүрэнэй залуушуулай нэгэн һаналтайгаар эрмэлзэжэ байһые элирхэйлэн мэдүүлээ.

Агын һонин

ЭРХИМ БОЛЗОРТО

Гол горходой шааян урдажа, шубуу шонхорой жэрьен дуулажа байдаг һайхан саг — баян хэшэгтэ хабарнай бардам дорюунаар урагшаа алхалжал байна. Жэлэй энэ харюусалгата хаһые Агын национальна округой Догой нютагай «Россия» колхозой механизаторнууд эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтажа, тарилгаяа эршэ сохидсотойгоор хэжэ байна.

Тракторист нууд Н. Д. Антипин, Н. А. Налмаков, Г. А. Рекунов, О. Ботоев, Ц. Тагаров гэгшэд бүришье бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Механизаторнуудай габшагай ажалай ашаар эртын тарилга (шэниисэ, горох) эгээл һайн болзорто, эрхим шанартайгаар хэгдэбэ. Тиихэдэ кукуруза, саахарай свёкло тариха полинуудаа элдүүрилжэ, үтэгжүүлжэ байна. Эдэ ургамалнуудай полидо 3000 тонно наг шэбхэ гаргагдаа.

Д-Н. ДОРЖИЕВ.

Сагаа ... уларии

Улаан-Үдын гидрометобсер... риин мэдээсэһэнэй ёһоор, мүн... республика соомнай бүрхэгшэ... ха. Республикын түб нютагуудт... рим газарнуудаар бага зэргэ ... орохо. Баруун хойноһоо һулаха... һалхилха. Хойто болон Байгал... рай аймагуудта 9—14, бусад ... гуудта 14—19, Улаан-Үдэ го... үглөөгүүр 4—6, үдэртөө 14—16 ... дус дулаан байхаар хүлеэгдэнэ.

Майн 21—22 үдэрнүүдтэ респ... ка соомнай һулагүй үүлэтэй ... үдэрэй түрүүшын хахадта зарим ... тагуудта бага зэргэ бороо ... Баруун хойноһоо һулаханаар һа... ха. Республикын хойто хахадта ... ниндөө 2 градус хүйтэнһөө 3 г... дулаан, үдэртөө 6—11 градус ду... республикын урда аймагуудта һ... дөө 1—6, үдэртөө 14—19 граду... лаан байхаар багсаагдана.

Редактор Ц. О. ОЧИРО...

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора —23-67, зам. реда... тора —38-42, зам. редактора —35-84, секретариата —27-37, отделов: сельскохозяйственного производства и партийной жизни —47-59, 35-14, промышленного производства и партий... ной жизни —48-89, 33-61, корректорская —35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов идеологическо... —24-74, советского строительства и быта —34-93, рабселько... ров и писем —25-41, 38-30, информации —32-74 и перево... дов —34-05.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н00118. Зак. № 484.